

310523

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 8. } చెన్న పట్టణము 1922 వ సం. జనవరి నెల 20 తేది శుక్రవారము } No. 232
సంపుటము. ౮ } దుర్బతి నామ సంవత్సరము, పుష్యమాస బహుళ శుక్ల త్తమి ౭ } సంచిక. ౩౩౨

“ప్రశస్తమైన ఎన్ గల్ బర్లు” రైస్ మెషిన్ రి ధరలు

ప్రస్తుతము ఇంకను తగ్గించబడియున్నవి

బ్లాక్ స్టోను సూనెయంత్రములు

ఒక స్థలము నుండి మరియొక స్థలమునకు సులభముగా తీసికొని పోవుటకు వీలగునట్టియు, ఒకేచోట స్థిరముగా కదలకుండ ఆమర్చునట్టి అవిరియంత్రము, బాయిలరులు అతి చౌకధరలకు దొరక గలవు.

ఫోను నెం. 108

తంతివిలాసము, ఎంజిను ముద్రాను

నెం. 9, సెకండు

లైనుబీచ్,

మార్షల్ సన్నుఅండు కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఇంజినియరులు

(1808)

కలకత్తా

మదరాసు

బెజవాడ

బొంబాయి

లాహారు

తంజావూరు

అమృతాంజనము

తలనొప్పిలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వివిధమైన నొప్పిలను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి సంత మాత్రమున నయముగను. నులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోహనీలైలము

సీసా 1-3 0-12-0.

తామరలైలము

శబ్ద 1-3 0-6-0

పండ్ల పొడి

శబ్ద 1-3 0-2-0

అమృతాంజనం డిప్లో,

బొంబాయి మదరాసు.

కావలెను

మా జగత్ ప్రసిద్ధిచెందిన పుష్టి నిచ్చునట్టి మదనమంజరి మాత్రలను విక్రయించుటకు కన్ వానర్లు, ఏజంట్లు కావలెను.

రాజువైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,
(3198) 27, చీనాబాహుళోడ్డు, మదరాసు.

మహాత్మా గాంధీ

ఆరోగ్య దిగ్గజుని

వడ్డి శ్రీరామమూర్తిగారిచే సంపూర్ణముగా వాంఛిక రింపబడినది. సర్వజనులను చదివి ఆచరణలో పెట్టుటచే మా ముఖ్యద్దేశము గనుక ఆసలు ఖరీదునకే అమ్ముచున్నాము.
ప్రతి 1 కి 0-6-0 లు మాత్రమే.

మేనేజరు:— పాపులర్ స్వదేశీస్టోర్సు.

(3358)

పెద్దాపురం (గోదావరి)

(2081) “కత్తికట్టలు”

పెద్దకత్తి గల్లి గజము పొడుగు గలవి. సాగవైద్యుని.
1-3 రూ 4-8-0.

దజను కొనువారికి 1టి ఉచితము. పోస్టేజీ ఖర్చునవేరే. మలయువారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి అదాన్సు పంపవలెను. బి. పెంకటేశ్వర్లు అంగుళి,
కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్సు లిం.

పెద్దాపురం, (గోదావరి జిల్లా)

పెరిగ్రాఫిక్ అండ్ టెక్నిక్ “ఇండస్ట్రీస్” పెద్దాపురం.

మదరాసు కార్పొరేషను

సమాచారము

18 వ తేదీన మదరాసు కార్పొరేషనువారి సామాన్య సమావేశము జరిగెను.

3. బ్యాంకాగావుగాను రోడ్డు మూలము బాగు చేయుటకును పనులు నిర్వహించుటకును, సంవత్సరమునకు 50000 గూఢములు ఖర్చుచేయుటకును అందులకు గాను కమిషనుగాను వర్తమానవత్సరమున ఈ వ్యయమైనంత సామర్థ్యము సమర్థవంతముగా తీర్చవలయును అనుపాదించిరి. ఈ విషయము విచారణలో నున్నదనియు ఇదిగట్టి ఇందులకు గాను 20000 గూఢములు ప్రత్యేకించబడినదనియు తెలిపినదిగాను తీర్మానమునందుకునుకొనబడినది.

పురముందు మునిసిపలు బజారును నిర్మింపవలెననియు అందులకుగాను రే 2 లక్షల గూఢములును ప్రజలకుండి పునరుద్ధరణలననియు ఏరే మహాశిర్మానము నుపపాదించిరి. ఈ విషయ మిదివరకే ఆలోచనయందుకుటచే వీడికి దెవలంపు మొంటుకమిట్టివారికి పంపిరి.

వ్యావసాయ గారీ తీర్మానము పాదించిరి:—పట్టణము నందు ఉచిత తిర్రుంధాలయములను, పతనాలములను నిర్మించువారికి కార్పొరేషనువారి సొంత విలువలను సమర్పించుటకును కూడించవలెనని ఆర్థిక సంఘమువారిని కోరవలెను.

ఈ తీర్మానమునై తీర్మానమున చర్చ జరిగెను. జి. వేదేశము గారు ఆట్టి సమర్పించుటలకోరకు వచ్చిన దగ్గరకును అను విలువలను నాలోచించవలెనని సవరణ నుపపాదించిరి.

తీర్మానమును అందుమై సవరణనుగూడ తిరువలపిల్లై భక్తవల్లులగా ర్లెడిరింజిరి ప్రతిపాదకులు సవరణ నంగీకరించిరి. అందుమై నా తీర్మానము సవరణతో నంగీకృతమయెను.

కార్పొరేషను భవనమునందు ఎన్నికదాల్ల సమావేశమగుటకుగా కొక భాగమును సిటికన్సు ఛాంబరునుపేర ప్రత్యేకించి యుండుననియు, అందు కార్పొరేషనువారిచే ప్రకటితమగు నివేదికలను పాఠకుల సదుపాయార్థ ముంచవలెననియు సి. ముప్పరాయ మొదలియగుగాను తీర్మానము నుపపాదించిరి.

ఇందుమై తీర్మానము చర్చజరిగెను. తుదకు తీర్మానము మోడిమొయెను. 8 గుర అనుకూలముగను 10 ప్రతికూలముగను సభ్యులు విచ్చిరి.

ఆర్థిక సంఘము.

ఆర్థిక సంఘముయెదుట ఇండియను టీ అసోసియేషను వారు భారతపత్రికల యభివృద్ధికిగాను ఇంటియలు ప్రీఫరెన్సు ఆఫ్ఫర్మను నుడిచి ఎగుమతిపన్ను విధించుట నష్టకారకమనియు, తెలియ్య సంపాదించుటకుకప్పు వేరుభాషము లేదనియు లేయాకుపై ఎగుమతి పన్నును తొలగింపవలెనని వారు దెలిపిరి. ఇండియను అసోసియేషను వారు దేశీయ చేతగట్టుల పరిశ్రమను రక్షింపవలెననియు ఇంటియలు ప్రీఫరెన్సును యాపునరుమనియు తెలిపిరి. దేశీయపత్రికలకు రక్షణ యుండునలెననియు విదేశీవాటిని తొలగింపరాదనియు, అపకృతపదార్థములపై సెగుమతిపన్ను విధించుట సహజమనియు, ఇంటియలు ప్రీఫరెన్సు కూడదనియు గాను తోడ్ప పత్రికల విషయమున సంరక్షణ విధానమలంబించవలెననియు నిలరల్ల సత్కారముగా దెలిపిరి. స్వేచ్ఛాకర్త ముండవలెననియు కొన్ని పత్రికలకు మాత్రము సంరక్షణ విధానము వలంబించవచ్చుననియు ఆహారపదార్థములపై సెగుమతి పన్ను విధింపరాదనియు అసాను డిప్రొటే కమిషను గారు ఫిలిప్పసు గారు దెలిపిరి. దేశీయ పత్రికల యెడల సంరక్షణ విధాన మపునరుమనియు ఆహారపదార్థములపై సెగుమతిపన్ను మారుగా సెగుమతి పన్ను విధింపవలెననియు, ఎగుమతులపై రైలువేరల్ల సెగుమతియు తప్పుననియు తెగలు మహమ్మదీయ సభవారు దెలిపిరి.

3209

పారిశ్రామిక

లోకమాన్యుని పవిత్ర జీవితము

ఇహ పర సాధనము

ఆంధ్రదేశమున నఖిలుఖిలు నీవరకే వ్యాప్తమైనది గ్రంథకర్తలు: డా. వెంకట్రామయ్య, డా. వెం. నరసింహారావు పోస్టుఖిలుగాక, ప్రతి 1-కి గు 0.8-0. 12 ప్రతులు 5-0-0 నలయవారు డా. వెం. నరసింహారావు,

కాచేపల్లిగూడెం, కృష్ణాజిల్లా

యువరాజు వర్మకులము

బెంగళూరు నుండి యువరాజుగారు మదరాసు గవర్నరుగారికి తిరిగి వచ్చిరి. అందు మదరాసునందు తమ కీమత్తును ఆహ్వానమునకు తమ యామోదనను దెలిపిరి. తమ పర్యటనము జనుప్రద మగుటకుగాను మదరాసునందు కృషిసత్విన ఆధికార అధికారులకు తమ కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. అందులకుగాను చాల మంది కన్యపడి యొసర్చిన కృషిని తాను గవనించినని దెలిపిరి.

స్వాగత పత్రము

యువరాజుగారు బెంగళూరు మునిసిపాలిటీవారి స్వాగతపత్రమునకు ప్రస్తుత మిచ్చుచు నిట్లు నడిపిరి. మిహిసంగిన స్వాగతమునకు కృతజ్ఞతను. సివిలు మిలిటరీ విషయములందు ముఖ్యస్థానముగా బెంగళూరునందు దన్ని సంఘములవారి యాశయములను వ్యక్తీరించుచున్న మీ యభినందన పత్రమును సంత సముతో స్వీకరించుచున్నాను. మాత్రాద్రీచే ని ది వ ర కు దర్శిం ప బ డి న ట్టి యు మా వం శ ము తో చాల సంబంధములుగల ఈపట్టణమును దర్శింప గలిగినందులకు అనందభరితుడ నైతిని. ఈ పట్టణపునరుమలను సమర్థవర్మకుల యందు మిహిసంగియు లగుగాక యని యాశించుచున్నాను. భారతదేశము ముందుముందు పొండబోవు ఆభివృద్ధియందు బెంగళూరు పురవాసులు పాల్గొనినది యెంచుచున్నాను.

ఆగమనము

యువరాజుగారు బెంగళూరుకు 18 తేదీ యదయము 8 1/2 గంటలకు యేతెంచిరి. ప్రజలు మార్గమునందు గుంపుగుంపు లుగగూడి స్వాగత మొసంగిరి. కబ్బుసామునందు సమాహము యెక్కువుగ నుండెను.

వైస్రాయ్గారి చెసిడెంటు, మైసూరుదివానుగార్లు రైలు స్టేషనునంద యువరాజుగారి నాహ్వానించిరి. మైసూరుప్రభుత్వము నందలి ప్రధానాధ్యక్షులు యువరాజుగారి కెటుక పరుపబడిరి. తరువాత చెసిడెంటు భవనమునకువచ్చిరి. మార్గమునందు విక్టోరియా రాణి విగ్రహమునంద మునిసిపలు సంఘమువారు యువరాజునకు స్వాగతపత్రము సొంగిరి. యువరాజుగారు స్వాగతపత్రమునకు ప్రస్తుత మిచ్చుచు నిట్లు పలికిరి. మిహిసంగిన భవనమునకు తత్వముతో గొనిపోడిరి. స్వల్ప విశ్రాంతి తరువాత యువరాజు మైసూరునందు సైనిక వాతును దర్శించుటకు జనెను. కవాతును తర్పించిన పిమ్మట పించను నైకోవ్యోగులను పరీక్షించెను. అచ్చట 250 మంది యూరపియను ఉద్యోగులును 50 మంది భారతోద్యోగులును 2000 మంది ఇతర భారత సైనిక పింఛనుదార్లును గలరు. యువరాజుగారు లాడ్ రౌండు నుగారితో వివాదగించిరి. తరువాత యువరాజు పోలీసుదళమును పరీక్షించెను.

కొచ్చిరు

కొచ్చినందు 17 వ తేదీన యువరాజుగారు గౌరవోత్సవము జరుపబడెను. అగ్గిసులును, పల్లిక భవనములను, కార్యాలయములకు సెలవు లాసంగబడెను. మునిసిపాలిటీవారు 2000 రీదల కన్నదాన మొసర్చిరి. విద్యార్థులకు ఆటలు వివాదములు ఏర్పాటుచేసెదరు.

ఆరోగ్యమార్గము

శ్రీ గాంధీమహాత్మ పక్షితము

అంధముల ఒక్క పక్షి అయినను వదలక శ్రీ శ్రీనివాసుని కృపలై తెలిగింపబడినది. అప్పు పూర్తి అయినది. సభ్యుల సత్కారము శ్రమముల ప్రత్యేకముగ తీయబడినది. కోపిందారి యగు శ్రీ గాంధీమహాత్మని ఛాయాపటము ఇందు చేర్చబడినది. బెండింగులో నున్నది. ఇదిగట్టు రిజిస్టరు చేయబడిన ఆర్డరు పంపినవారికి యీ నెల 15 వ తేదీనుండి పుస్తకములు వి. పి. గ. పంపబడును. ఎవ్వరికైన అక్కడ లేనియెడల ఆ లేదీలోపుగ తెలుపవలెను. అభిప్రాయ ప్రచారముకోజును, డౌమనివారణ కార్యసహాయార్థమును ఉద్దేశించబడిన దగుట చేత స్వల్పపుటలకు యివ్వబడుచున్నది గాన వి. పి. లు తిరస్కరించి దండెగ కలుగజేయకుండవలెనని కోరుచున్నాను. ఇప్పుడు అచ్చవేసిన 2000 ప్రతులకును చాలకట్టు ఆర్డరు వచ్చియున్నవి. గమన యింకను గ్రంథములు కావలసినవారు యీ దిగువ చిరుసామాకు తెలుపే వ్రాయుట యుక్తము.

గూడూరి రామచంద్రరావు

నీవకసంఘము, గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా.

సరిహద్దు ప్రాంత బండిపోటుదార్లు

మిలాశండు రాజ్ కీయ ఏజెన్సీయందు కోపారు ప్రాంతమున నిటీవల కొంతమంది బండిపోటుదార్లు దౌర్జన్యము లొనర్చిరి. గత నవంబరుమాసమున ఈజిల్లులవారు బాగుగ కీషింపబడినను వారింకను ఋజుమార్గమునకు రాలేదు. జ:వరి 14 వ తేదీ రాత్రి హండినైగుగారు 250 మంది సభివాద్లు ప్రాంత రక్షకభటులను దీసికొని 60 మైళ్లు ప్రయాణ మొనర్చి కెల్లా గుటకు పూర్వమే వేరువేరుగ 8 గ్రామములను నలుదిక్కులనుండి చుట్టివైచెను. వారు స్వల్పముగ నెదిర్చిరి. అందువలన ఊరివాద్రయందు రి గురు మరణించిరి. తరువాత పోలీసువారు ప్రతిఘటిని సోదాజూచిరి. 9 మంది అరెస్టు చేయబడిరి. అందు ఆర్డరు చేరుపడిన బండిపోటుదార్లు గలరు. కొన్ని ఆయుధపకరములు గూడ పట్టుకొనబడెను. ఈ దాడికి కొలదిరోజులకు పూర్వము కొల్లకొట్టిన భవముతో జూదెంచుచున్న బండిపోటుదార్లు గా ప్రాంతములందే పోలీసువారి రెస్టు గావించిరి.

శ్రీ సీతా రామాంజనేయనాటక సమాజమువలారు

జయనగరములో

అయోధ్యా మైదానము మీద వేసిన

నాటక శాలలో దిగువనుదహరింపబడిన నాటకముల

ప్రదర్శించెదరు.

21-1-22 ద్రావడివస్త్ర పహరణము

22-1-22 వస్త్ర పహరణము

24-1-22 సావిత్రి

రాత్రి 9-30 నిమిషములకు ప్రారంభము

టిక్కెట్లు వివరం:— రూ 3, 2, 1-8-0, 0-12-0, 0-8-0.

శ్రీ లకు రూ 2-0-0, 1-0-0, 0-8-0.

M. N. Rao. Yadavalli Suryanarayana
Zamindar, Rao
Hon. President, Manager.

నీకు స్వరాజ్యము కావలెనా?

కావలసినచో (8878)

“ఆల్టిమేట్ ట్రియల్ నిర్బంధము”
(The Karachi Trial)

అను, దివ్యమైన నాటకమును చదువుము

నెల. 0-10-0 మాత్రమే. (పోస్టేజి ప్రత్యేకము)

స్వరాజ్య గ్రంథాలయము, తెనాలి.

నిష్ఠముగ తయారుచేయబడిన కాశ్మీరీ టెక్స్టు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద పార్శ్వసీమా దొరకును.

తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని
కామ్రాసుకు ఉచితముగా పంపబడును

మేనేజరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద పార్శ్వసీమా,

12, చాన్స్ లా, హైదరాబాద్ - మద్రాసు.

స్వరాజ్య కీర్తనలు పాటలు.

1. స్వరాజ్య భజనకీర్తనలు	0-4-0
2. దేశీయకీర్తనలు (గీతములు)	0-3-0
3. దేశీయపదము (చక్కనిపాట)	0-2-0
4. రామదండుపాట, పద్యములు	0-3-0
5. స్వరాజ్యపద్యములు (150)	0-3-0
6. పంజాబుపాట (బొబ్బిలికథ)	0-2-0

వి. పి. 0-5-0 అవును. ఇతర స్వరాజ్య గ్రంథములుగలవు.

స్వదేశపు స్త్రాళాల, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

జనకగారి రింగువరం లోషక

వై రింగువరం లోషక పునయోగించిన సకల విధములైన తామర, గజ్జ, మొదలగు చర్మవ్యాధులు నివర్తయగును.

నెల బుడ్డి 1 కి రూ 0-10-0. వి. పి. ప్రత్యేకం.

సోలో యేజెన్సీ, కనెరప్ప యేజెన్సీ.

(8855) పాల్కొటపుర, మదరాసు

మదరాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

రాష్ట్రపతిగారిని అప్పిల్వామి వందయార్ గారు

అ. (ఎ) ఇప్పుడున్న యిండస్ట్రీల అసిస్టెంటు డైరెక్టర్ల కేటగిరీలను సులభతరముగా చేయగలగదా?

(బి) టెక్స్ టిల్ విద్యాభ్యాసానికి ప్రభుత్వము వారు తమిళమును చేయగలరా?

ఉ. (ఎ) బహుశా సంగ్రహించవచ్చును. అవివరములు అధికారులకు ఉన్నవి.

(బి) టెక్స్ టిల్ గుర్తింపించి కలహాల నివారణకు ప్రభుత్వము వారు తమిళమును నియమించుచున్నారు.

రా. బి. టి. బాలాజీరావు నాయుడుగారు

ప్ర. ప్రభుత్వము వారు పెద్దపల్లెల నెల ఫిల్లి కానననలో పెట్టిన యభిప్రాయములపైని లోయరు గ్రేడు పెట్టనల నిష్పాదించి ముందేప్పుడైనగాని యభివృద్ధి చేయుటను గుర్తింపించి చుచున్నారా?

ఉ. ప్రస్తుత నియమములలో సేమియను పనికేయుట లేదు.

శ్రీమాన్ విశ్వనాథదాస్ మహాశయో.

ప్ర. గంగాంకరెడ్డు గారు తినిజనలు అభివృద్ధిచేయుటకు పోలీసు సూపరింటెండెంటును కలసుకొనవలసివడిగా పంపినయుత్తరవును గుర్తింపవలయును ప్రభుత్వమువారు గంగాంకరెడ్డు కలసుండి తెప్పించి లైట్ పెట్టెదరా?

ఉ. అందుల కనవరమును ప్రభుత్వమువారు గానరు. రాష్ట్రసాహెబు యన్. యెల్లప్పచెట్టియార్.

ప్ర. (ఎ) కల్లు పాటలై న పిదప ప్రభుత్వమువారిని కొట్టివేయవలసివడిగా రాజధానిలో సెంటమండి కల్లు యివారా వారులు కొరిరి?

(బి) అతడు కొలువై యేమిచర్య చేసికొనబడినది.

ఉ. (ఎ) కొయింబత్తూరు కలెక్టరుద్వారా 18 నుండి కొయింబత్తూరు అవనాక్షి తాలూకాలోని కల్లుయివారా వా వారులు పెట్టివన్న ముందు పంపిరి.

(బి) కలెక్టరు రిపోర్టు రావలయును.

రా. బి. పి. సి. యెలిరాజులునాయుడుగారు.

ప్ర. బ్రాహ్మణతరల సెక్కుర మందిని నియమింపవలెనని యాయధ్య ప్రభుత్వమువారి యుత్తరవు చిత్తూరుజిల్లా జడ్జికి పంపబడినా?

ఉ. అవును. పంపబడినది.

పి. టి. ముత్తుకుమారస్వామిచెట్టియారుగారు.

ప్ర. (ఎ) 1920 సంవత్సరంలో జరిగిన యెన్ని కలహాలయే పోలింగు స్టేషనులలో పెట్టెలు యెన్ని భాగములుగా వేయబడ్డాయి?

(బి) పోలింగు స్టేషనులలో నుండి నిరాకరణోద్యమమువలన వోటు నిర్వహణ గ్రామోద్యోగుల చేర్చు

(సి) ఆ గ్రామోద్యోగులపై ప్రభుత్వము వారు తమిళ చర్య చేసికొనిరి.

ఉ. (ఎ & బి) ప్రభుత్వమువారి కీ విషయమై తెలియును

(సి) ఏమియును చర్యచేసికొనలేదు.

ప్ర. (ఎ) వైసువై ర్యూలేని మ్యూనిసిపాలిటీ లెన్సింగులవు?

(బి) ఆ మ్యూనిసిపాలిటీలు వైసువై ర్యూలేల యొక్క గానలేదు?

ఉ. (ఎ) 44

(బి) ప్రభుత్వమువారి కీ విషయమై తెలియును 1920 జిల్లా మ్యూనిసిపల చట్టముల క్షేత్రము 12 (బి) క్రింద మ్యూనిసిపల కాన్సిలు వైసువై ర్యూలేల సెక్కు కొనవలసిన బాధ్యత లేదు.

వి. పి. పక్కిరస్వామి పిల్లెగారు.

ప్ర. (ఎ) పోలీసు యన సెక్టరు కేసరలు అభిసముఖ సే జరగారు బ్రాహ్మణుల లేవా?

(బి) (1) అమ్యూనేజరు 1912 న సంయు నుండియు అపని చేయుచున్నచుట నిజమేనా?

(2) ఎన్నోళ్ల నుండి యా మ్యూనేజరుగా రా పనిలో నుండిరి?

(సి) గతవర్షము అయన డెప్యూటీ పోలీసు సూపరింటెండెంటుగా వృద్ధి చేయబడినా?

(డి) అది 1912 నుండి చేసిన టైండుకోసబడినా?

(య) ఇంతటికాలమునకు వెనుకకు పోవుటకు మరెయి కచ్చెట్టెంతము గలదా?

(య) ఆయన యెగివృద్ధిచేత సర్వముల సెక్కుడైన నుండెనా?

(బి) ఈయభివృద్ధిచేత యెంతమంది ప్రోసి పుచ్చబడిరి?

(హెచ్) అయనను 7-భావిశేషము లేదు?

ఉ. (ఎ & బి) ఆయన (మ్యూనేజరు) బ్రాహ్మణుడు ఎంతలరావుగారు ఆయనను 1912 జూలై 21 తేదీని యన సెక్టరు కేసరలు అభిసముఖ మ్యూనేజరుగా నియమింపబడిరి. అది మొదలు 1919 ఏప్రిలు 27 వరకు ఆపనిలోనుండెను. అప్పుడాపని యెత్తి చేయుటకును, అప్పటినుండియు అభిసముఖ పనినించిన డెప్యూటీ సూపరింటెండెంటుగా నియమింపబడిరి.

(సి) ఎంతల రావుగారు 1919 ఆగస్టు 19-న తేదీని డెప్యూటీ సూపరింటెండెంటుగా నియమింపబడిరి.

డి. తేను

(య) ఆపళ్ల యందుంచిన యెందులవదు.

(య) ప్రభుత్వమువారి కీ విషయమై తెలియును.

(బి) ఇతరులను జూడరుడ వృద్ధి చేయుటలేదు. ఎంతల రావుగారు వచ్చుకొని జేతమును బట్టి కేసర డెప్యూటీ సూపరింటెండెంటు పని యాయుట చేసెను.

(హెచ్) : ఆయన బి. యె. ప్యాసాయెను. డిప్యూటీ సెంటులుగా క్రిమినలు హయ్యరు, అకౌంటు హయ్యరు, ప్రెసి డ్, పోలీసు అడ్డర్సు ప్రాప్తి సుపరీటులు ప్యాసాయెను.

ప్ర. (ఎ) చిత్తూరుజిల్లాలో రెవిన్యూకాభిలో బ్రాహ్మణే తరు లుద్యోగములలో గ్రామ్యులును లెందరు కలరు?

(బి) వారికి 1921 సెప్టెంబరు 1-న తేదీని జేతమెంత?

(సి) వార తేదీని జేయుచున్నారా?

(డి) టి.ఎ.కొర్రె సర్వీ సెంట?

(య) వారిలకు ప్రత్యేకముగా క్యాలిఫికేషన్లు ఉన్నవలవు?

(2) ఈవిషయములన్నియును చిత్తూరుజిల్లాలోని బ్రాహ్మణుల గుర్తి గూడ తెలుపవలయును.

ఉ. ప్రభుత్వమువారి కీ విషయములగుర్తి యేమియును తెలియును.

డి. వా. బహదూర్ మోచెర్ల రామచంద్రరావుగారు

ప్ర. (ఎ) మలబారు మండలిలోని జిల్లాదాటి మరెయి కలెయింకు సేనులను డిస్టింక్టువుటకు 555, 569 పోలీసు అడ్డర్సు కంటె సెక్కుర సేమైన ప్యాసుజేయుటచేసెనా?

(బి) ఈకార్యక్రమము మలబారు ఫానికోద్యోగుల సేరములను రివ్యూకంపార్టుమెంటులో గాని, లేక 111 తోగ 11 ప్రయాజికల ప్రయాణముజేయుపెట్టలలో గాని డిస్టింక్టువుటకు ఉత్తరవు గలదా? ఫానికోద్యోగులు వైసువైములకు వి యధము ప్రభుత్వమువారి యుత్తరవులేనికే పోవచ్చునా?

(సి) పోవనూరు వైస్సేవనాదమువలన జన్మింపబడిన కేలే మి? ఆచచ్చినవారి కన్నీర్లుకు విధింపబడినా?

(ఉ) ఎ & బి) కనుటివారిని చేరికనురానున్నది ప్రభు త్వమువారి కీ విషయములకు ప్రత్యుత్తరమియ్యరు.

(డి) ప్రభుత్వమువారి కీ విషయమై తెలియును.

పి. రంగనాథ మొదలగారుగారు.

ప్ర. (ఎ) ప్రస్తుతము అనంతపుర మ్యూనిసిపల యెరును గా రెవరు?

(బి) క్రొత్తమ్యూనిసిపల చట్టము వచ్చినవెనుక కేమైన సభలు వైస్సేమ యెన్నికకు జరిగినా? ఫలితము లేదు?

(సి) అట్లు యెన్నికొనబడిన ఏ కాన్సిలుల కేమైన గజెటులో ప్రకటింపబడినా; అయితే ఆయన యుద్యోగమున కే రనా? తేకున్న కారణము లేదు?

ఉ. (ఎ) ఇప్పుడు టి. వెంకటరమణప్ప చెట్టిగారు వైస్సే ముగ నున్నారు. వారు 1921 అక్టోబరు 24 న తేదీని ఆపనిలో ప్రవేశించిరి.

(బి) వైస్సేమ యెన్నికకు రెండు సభలు జరిగెను. ఒకటి కాన్స్ట్రక్షన్ డిప్యూటీ. మరొక సభలో టి. వెంకటరమణప్ప చె ట్టిగారు యెన్నికొనబడిరి.

(సి) టి. వెంకటరమణప్ప చెట్టిగారి పేరు గజెటు లో ప్రకటింపబడినది. ఇప్పుడు వారాపనిని నిర్వహించుచు న్నారు.

ప్ర. మలబారు విప్లవసందర్భముననున్న చిన్నచిన్న వారల సెందరను యెన్ని సంవత్సరములకు ఒకసారి? బల్లెంజిల్లా తెయి లులో 7, 14 సంవత్సరముల వరకు వారలెంతమంది యున్నారు?

ఉ. ప్రభుత్వమువారి సంకతి కీ విషయమై తెలియును గాని విచారించెదరు.

ప్రశ్నకులు మలబారు గంగకొని గుర్తి డెల్వెడరాయె యదుగ నిరాక్షేపము గనుగొనవలసి చెప్పిరి.

జి. వందనంగారు.

ప్ర. (ఎ) రాజధానిలో నిర్మూలన విద్యార్థుల కెన్ని స్కూలులకీ టి.ఎ.ఎ.ఎ.ఎ. అంటు యెన్ని యుపయోగింప బడినది. యెజిల్లాలో ఉపయోగింపబడలేదు.

(బి) నిర్మూలన విద్యార్థుల కే డి.ఎ.ఎ.ఎ.ఎ. ఫారముల లో జరుపుచున్నారా?

ఉ. (ఎ) వైసువై యెలిమెంటరీ స్కూల్లో 27 ను సెకండరీ స్కూల్లో 16 ను కలవు. గత సంవత్సరము అన్నియు సుపయోగింపబడినవి. సెకండరీ స్కూల్లో బెల్లారి క గుర్తిలు సర్కిలులో కొకటియు డిస్టింక్టుగా కొకటి యు కెండు తీసివేయబడినవి.

(బి) గోయరు ఫారములలో 346 బాలురు 60 బాలిక లు వైసువై ఫారములలో 181 బాలురు 4 బాలికలు.

మలబారు వ్యతాంతములు

జిల్లా 19-1-22. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ప్రకటన: సహాయ పోలీసులో కొంతభాగము సెరికన్లతోనూ, ఆరు గరు తనువరులను ఒక తుపాకి, 5 ఖడ్గములతో ఏదవనూడగర పట్టుకొనిరి. వై సాడు రస్తాపై 28 వ మైలు రాయివద్ద తెలి గ్రాఫ్ తీసుకొని రాత్రి ఒకయింటిని దోచుకొనిరి. సహాయ పోలీసుదళము విచారించుచున్నారు.

జిల్లా 19-1-22. వెంకటరమణప్ప క్షేత్రీ దోచు కొనిన కేసు విచారించుటలో ప్రత్యేక న్యాయస్థానమును నిన్న రో జంతయు పట్టెను. పోలీసు సర్కిల్ ఇన్స్ పెక్టరు జూదన మేనక రామయ్యగారితో పరంపొటి అయ్యతమేనకపై విశోధనకుటచే నరనిపయు కేసు తేబడినది టి. వి. సుంద రయ్యగారు వాదించెను. 2 మొదలు 6 వరకు ముద్దాయిలపై సాక్ష్యము బలపానముగ నున్నదని వేరుఫలమును సున్నారను వా దము ఋజువు చేయబడినదనియు ఎ. ఎ.కె. బాలకృష్ణకాగారు వాదించిరి. 7 వ ముద్దాయి సేరము జరిగిన రోజున తిరువూరులో నున్నానని చెప్పెను. అమ్మికున్టి కాళి భిలాభకుమ వ్యతిరేక ముగ పనిచేసెనని మాపిల్ లాయనమాట వివరణయింది. విశ్వ నాథయ్యరు వాదించెను. ప్రభుత్వము తరపున వెంకటాచారి వేల మండి యుండినదని సాక్ష్యము యంతరంపై బలము చేయుట కప్పమనియు పోలీసు విశోధ మనిన వాదము పిచ్చినవాద మని యు వాదించబడినది. తిరుపట్టె పెట్టిరి.

నోటీసు.

బందరు నటు కోర్టులో

షయలు Os 60 of 1921 ఈ నెంబరులో కోర్టువారు అపాయింటు చేసిన డివరు కన్స్టాబు క్రిష్ణనందంగారు తెలియజేయునది యేమనగా. లేటు మాడనాటి వెంకటేశ్వరావుసంతులుగారి దత్తత కుమారుడు లేటు నూశ్వనారాయణరావుగారి యన్టీటు కమా యింపు యానర్లు జరిగించుటకు యీ నెంబరులో కోర్టువారు నమ్మి రికివరుగా నియమించినారుగనుక సభరు యన్టీటువారు యిన్స్ వలసిక బాకీలు వున్నవారు యీ నెలాఖరుగాగా నాకు తెలి యడవలసివడి ఆలా తెలియపర్చినయడల అట్టిబాకీలు అను మానానందముగా యెంచబడును వాటినిబట్టి నచ్చే దావాలకు పూర్ణవంతుక కంటెట్టు చేయడమేగాకుండా కర్కలు యద్యబద సేరవని యిందుమూలముగా తెలియజేయవలసింది. Re. eivers Office, K. Krishnanandam Garu Masulipatam, 14-1-22 Receiver.

బాపట్ల నటు కోర్టులో

స్వామికాసు సెం 187/1921 రు. వాది: పేమాచి భాగుమర్. ప్రతివాదులు: కల్యాణకృష్ణయ్య, బాలాభాయి సా నూరరు. ప్రతివాదులవల్ల రావలసిన 309-0-0 లు రాబట్టుకొను టకు వాది యీ దావా చేయగా ప్రతివాదులు వోటిసులను తీసుకొనుటకు తప్పిపోవుచున్నందున ప్రతివాదులు హాజరై తమ కుగల ఆక్షేపములను చెప్పుకొనుటకుగాను 3-2-22 తేదీకి వాయి దావేయబడివున్నది. (డి) పి. వి. సుబ్బారావు. బాపట్ల, 16-1-22. వారిప్రరు

ఇండియా సామ్రాజ్య శాసనసభ

నిర్బంధవిధానమును తొలగించుటకును జేరీయనాయకుల సమావేశమును జరుపుటకును గూడ సభ వారంగీకరింపక పోవుట

ప్రభుత్వ సభ్యుల ప్రజల ప్రాతికూల్యము

[నిన్నటి తరువాయి]

నర విలియం విన్సెంటుగారు ప్రభుత్వాభిప్రాయమును తెలియజేసిరి. ప్రభుత్వవిధానమును సవరించుచు చాలనేపు పునరించుచు. ప్రభుత్వము వారు తొత్త విధానము నేమియు సవరింపలేదు. 1920 వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెలలో నామోదించిన తీర్మానమునే ఎక్కువ తీవ్రముగ నాచరణలో పెట్టివారు. కాంతికి భంగము లేనంతవరకు న్యాయక్రమములు నిలువబెట్టుట కభ్యంతరము లేనంతవరకు ఆనగా యుద్ధము నాపకపోయినయెడల రాజభక్తిగల ప్రజలను కాపాడుట కష్టమనితొచుచు కనహయవామలతో తోక్తము కలుగజేసికొనలేదు. భిల్సాభివృద్ధియు మూలమున కలిగిన మలబారులలో జరిగిన ప్రాణ నష్టమును, కలకత్తా డిల్లీలందలిపురుషులందలి యుగలును, చూచిన వెనుక నే ప్రభుత్వము వారు నూరక కూర్చొని నింతాన్ని కాబాలరు. బొంబాయి విమళము తిరిగి జరుగకుండ జూడవలెను. చల.టి.లు దౌర్జన్యమున సాధారణముగ సాగించు చున్నారని యుజువు ప్రభుత్వమువారి కద్ద కావలసింత యున్నది. ఒక్కపక్షములలో రాజభక్తి ల యొకపురుషుడు మరొకపక్ష శాయనను భూభాగ న చేయనియకుండిరి. పాతివెట్టికెనుక నహయవామల తద్విషయమును వెకలాగిరి. (సెగ్గెటకల్య) ఇట్టిసంఘములలో ప్రభుత్వమువారు చిర్రుతీసికొన తప్పినది కాదు. ఇప్పుడు బెళ్లగానున్న కొంతపంజాబాసామ్రాజ్యోద్యమము తప్పు మార్గమున పట్టుకొనెను. ప్రభుత్వమువారుగూడ చింతించుచున్నారు. అయితే ఏకాగ్ర ప్రభుత్వమైనను, జమిందారీ ప్రభుత్వములను, అధికారప్రభుత్వ మైనను న్యాయక్రమములను నిలువబెట్టుక మీలెదు. కార్యనిర్వాహకు లందుకు చర్య తీసికొనక తీరుదు. ఇందుకు లేగిన చర్యలను ప్రభుత్వమువారు తీసికొనిరి. న్యాయక్రమముల నిలువబెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు చర్య లను తీసికొన గా మీ సహాయము నిరాకరింపరాదు. ప్రభుత్వ చర్యలను ఖండించువారె గాని వేరుమార్గము నూచించువారొక్కరును కనబడలేదు. రాజద్రోహసభాకాసము కొద్దిజిల్లాలకు మాత్రమే వర్తింపజేసెడి. క్రిమినల్ లా సవరణచట్టము, రాజద్రోహమును ఆరాజకము ను ఎదుర్కొనుటకు, చేయబడినది. ఇప్పుడందుకే యుపయోగించబడినది. ఇప్పటి రాజద్రోహము పదిసంవత్సరముల క్రింద నున్నట్లు లేకపోయినను వలంటిరు సంఘములలో వ్యక్తులను శిక్షించుట దుర్బంధమని ప్రతిన్యాయవాదికిని తెలిసినవిషయము. అహింసాసలంబులు చెప్పదానికిని చేయదానికి బహుశ్యాభ్యసము కనబడినందున క్రిమము అని ప్రకటింపవలసినదెను. వాక్స్వారోధ్యము సభాస్వారోధ్యము పోగొట్టితిమని నిందించుచున్నారు. ఈనిందనకు ప్రభుత్వమువారుల్లా, భేదాభిప్రాయములను సోదమెదల్పనియని ఆసహాయవాదులల్లా? ఆసహాయవాదులతో భేదాభిప్రాయములు యువరాజును సందర్శించుటకు పోయినవారినిద కడిగివేసికొన ప్రాంతింపగా బొంబాయి యల్లకులుకలిగెను. అబ్దుల్ హాజి, హజీత్ మోహానీగార్ల యువ న్యములు చూడ దౌర్జన్యమే వారి యుద్దేశమని తేలగలదు. కా సగోల్లం ఘనము, దౌర్జన్యములతో నెదుర్కొని జేతము విమమస్థితిలోనికివచ్చినది. విారరాజకులకు సహాయముచేసి రక్తప్రవాహములు కట్టించురామిరిచట తీసికొనిన రాజభక్తి ప్రమాణమును కనుగొనుముగా ప్రభుత్వమునెట్లైన రూపమాపనెంచినవానికి సహాయము చేయగలరా? బాగా ఆలోచించి మీ ప్రాణమానధనముల కాపాడుకొను మార్గము నాచరింపుడు (హర్షము).

రంగారావిగారు: ప్రభుత్వ సభ్యుడు మనమోహించుట కనకాశిమిచ్చుటకు బదులు యావేతము కలుగునట్లు మాట్లాడినదుకు నాకాశ్చర్యము కలుగుచున్నది. ప్రజలకు నిజమయిన కష్టమును సన్నండున నసహాయోద్యమము వృద్ధిపొందుచున్న దనునంతటి జ్ఞాపకమునుకొనవలెను. ఈయన్యము న్యాయ చిహ్న మేగాని న్యాయశా

నందున కష్టముల తొలగించినగాని ఈయన్యము చూడదు. కాంతికి మములను నిలువబెట్టువలె నని ప్రభుత్వసభ్యుని యంత ఆచుర్దా నాకుగూడనున్నది. కాని ప్రజలసౌఖ్యమునకు తగిన రీతిగ కాంతి కాపాడవలెను. ప్రభుత్వ ప్రస్తుతివిధాన మకారణము. కడచిన మార్చి నెలలో మామూలు శాసనములక్రింద కొన్ని యభియోగముల తేవచ్చునని యొప్పుకొంటిమి. కొన్ని విషయములలో నధికముగ జరిగినను వానినామోదించియుంటిమి. అతీసోదరుల నిర్బంధము సుదేశహస్తదు. గాంధీగారి కారణమున జేతము దౌర్జన్యరహితముగ నున్నందు కాయననభినందింపవలెను. ఇట్లు కాని పక్షమున అతీసోదరులను శిక్షించుట ప్రభుత్వమువారి క సాధ్యమైయుండెడిది. వనందీవలెనే గాంధీగారుగూడ జేతము సౌఖ్యముగ నుండవలెనయే కోరుచున్నాము. ఆపురుషుని మహిమను గ్రహించి రాండుపేటకువచ్చి నాయకవలన నేమి చేయుటకు మీళ్లుగో చూడవలెను. యువరాజుగమమును ప్రభుత్వమువారు రాజకీయముగ ను పయోగించు రని ప్రజలు నమ్ముట చేత వారు బహిష్కరించుచు. ఈ సమయమున యువరాజు నిచటికి తీసుకవచ్చి యుండరాదు. ఒక్కమితవాదిగాని ఒక్క భారతీయ వారైప్రతిక గాని ప్రభుత్వ విధానము నామోదించిన విషయము చూపగలరా? విరుగు సమస్యను విడిచిపెట్టి రాజకీయవేత్తలకు భారతీయ సమస్య దుర్లభము కాగూడదు. రిడింగుప్రభువుగారు బాగుగ నాలోచించి రాండుపేటకు సమావేశమును చేర్చు నని నమ్ముచున్నాను. రావుబహదూరు వాసంబరనాథలాలా గిరిధారి లాలు భారత్, రాజపాముగార్లు సవరణ బలపరచిరి. కలనల్ గడ్డిలిచ్చే గార్లె దిరించుచు నెట్లు చెప్పిరి. ఈ తీర్మానము నామోదించిన యెడల సహాయవాదులు గెల్పితిమని యెంచుదురు. ప్రభుత్వమువారి సిద్ధి కష్టదాలోనికి వచ్చును. వలంటిరు దుర్జయములను నర్ణించిరి.

సర్వజ్ఞ భానుగారు కాపలాజేయుట, శాసనోల్లంఘనము జరిపెనకు నీ విధానము ప్రభుత్వమువారు మానవలె నను సవరణ నుపపాదించిరి. సవరణ యోడిపోయెను.

నర విలియం విన్సెంటుగారికి నియమించిన కాలము చాలనందున ఆయన చెప్పజాల కున్న విషయములకు డాక్టరు సత్రాగారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు తోపము వచ్చి చర్యలు తీసికొనుటలేదు. 6 వారముల నుంచి రాజప్రతినిధిగారితో సంప్రతించుచున్నాను. ఆయన యెల్లప్పుడు కాంతి మనస్సులందు తొందరబోటు లేకుండ నున్నారు. సభవారి యెటుల రెండు ముఖ్యాంశములున్నవి. న్యాయక్రమములను నిలువబెట్టుట యొకటి. అందుకుమార్గము రెండవది. న్యాయక్రమములను నిలువబెట్టు యనవరము గూర్చి భేదాభిప్రాయము లేదు. కొంతమంది కొన్ని ప్రభుత్వ చర్యలను మాత్రము ఖండించిరి. వీనిలో రాజద్రోహ సభాకాసము కొద్దిగా యువరైంపజేసినది. అయిదు జిల్లాలకు మాత్రమే. క్రిమినల్ లా సవరణచట్టము దౌర్జన్యముగ గడంగవారికి మాత్రమును వర్తింపజేయబడినది. సభ్యు లెల్లకును వేరు మార్గమును నూచించి యుండలేదు. డాక్టరు గవరుగారు మాత్రము వ్యక్తులను మామూలుచట్టము క్రింద శిక్షించియుండవలసినదని చెప్పెను. కుట్రచేరముక్రింద విచారింపబడుటకంటె క్రిమినల్ లా సవరణ చట్టము క్రింద విచారణ పొందుట మంచిదని ప్రతి న్యాయవాదియు తన క్లయింతుకు సలహాయచ్చును. నిర్బంధశాసనములదివేయు సంఘమువారి రెండు శాసనములను తీసివేయగూడదని చెప్పిరి. గౌరుగారు దీనికి సంతకము పెట్టిరి. కుట్రనేముకంటె ఈ శాసనమునే యుపయోగింపవలెనని యీ సంఘమువారు తీర్మానించిరి. నాయభిప్రాయ మీ శాసనము క్రింద విచారించుటే మంచిది. కొన్ని విషయములలో తప్పులు జరిగి యుండవచ్చును. వానిని సరిచేయవచ్చును. ఈ విషయమున ప్రభుత్వపక్షమున నేనొక సంతతి చెప్పుచున్నాను. క్రిమినల్ లా సవరణచట్టము కంటె మంచిదియు తక్కువ న్యాయములకు పాలగునదియు

నకు శాసనమింకొకటిని తయారుచేయుటకు ప్రభుత్వమువా కాలోచించు చున్నారు. (హర్షము) వీలయినంతవరకు విచారణ జరిగెంతయుగ జరుగవలెనని ము, సాక్ష్యము సంపూర్తిగ తీసికొనవలెననియు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు ప్రాయమున్నాము. న్యాయము లేక నీ తోచిన శిక్షలను మరల విచారింపవలసిగదని తోచుచున్నాము. జభియోగములను గగ్గింపవలెనని తోచుచున్నాము. అంతకు చేసుకుండ బాగ్రహిణిగొనుచున్నాము. వాక్కు సభా స్వారోధ్యములను తీసివేసెతిగుచున్నాను. హజీత్ మోహానీగారు సర్వస్వాత్యక్తము దౌర్జన్యముగగూర్చి గూరితిని మాట్లాడుచుండగ వాక్స్వారోధ్య లేదా? న్యాయమైసభ్యులను చేయుట కాటాకములు శాసనములలో లేవు. దౌర్జన్యము కు గడంగినపుడే యుక్తములని ప్రకటింపబడినది. బ్రిటీషుగాజుముగా? స్వరాజ్యము కావలసివారు అసహాయోద్యమమున నది గాదని సత్యము కొనవలెను. కాంతముగ స్వరాజ్యము తెచ్చుకొందురా? లేక ఆరాజకము మూలమున తెచ్చుకొందురా? ఈ విషయము మీకు వదలుచున్నాను.

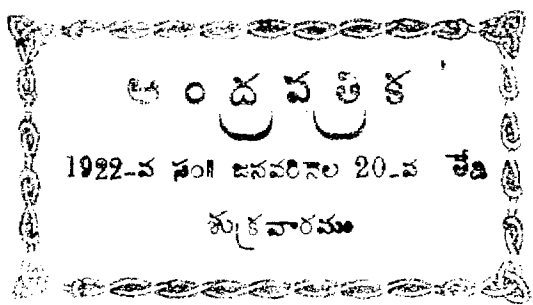
నర మాంటిగూర్ల వెన్నుగారు:—నేను ప్రపంచములో చాలభాగములను చూచితిని. ఉష్ణదేశము లన్నియు తిరిగితిని. ఉష్ణదేశము లన్నిటిలోను భారతీయు లభివృద్ధిగా నున్నారని నాయభిప్రాయము. ఇచ్చటలమునకు కంటె నీదేశముకంటె దెక్కుడు వాక్స్వారోధ్య మున్నదని నానమ్మిక. జేతభక్తి మంచిజేకాని యది తప్పుతోపము బడి విపత్తును నూచించునపుడు వెర్రిసానుభూతి విడిచి విపత్తురాకుండజేయు మార్గ ములోచింపవలెను. గాంధీగారు చెప్పు మాటలు నిష్కల్మషములయియుండ వచ్చును గాని జన సామ్యము నడచి పెట్టజాలదు. జేతాభ్యుదయమును తెల్పితిమి. కపనలతో చెడగొట్టకూడదు. కార్యనిర్వాహకులను నుండలింపకత్వాము ప్రపంచ మెట్లు కలదునో ఈ సభవారు గమనింపవలెను.

అబ్దుల్ రహీంగారు తీర్మానము నాక్షేపించిరి. సహాని గారిట్లు చెప్పును బలపరచిరి. జేతమున కారణము వచ్చియున్నది. మనము ప్రశ్నను నిలుపుకొని వెట్టి యభిప్రాయముతో తప్పుతోపము పట్టుకొనెను. సామూహికా డిల్లీ చెప్పిరి. క్రమపద్ధతులం దాండోళనచేయువారియెడల కఠినమును విధించిన యెడల నిర్బంధము నీ పిలువ వచ్చును గాని తిరుగ బాటు చేసి ప్రభుత్వమును నాశనము చేయువారి యుద్ధమును నాయుటకు ప్రభుత్వమువా రెట్టిచర్యలు తీసికొనినను నిర్బంధము కాబాలదు. శంకరకా నాయుగారి జాబులో నూచించినట్లు రాండుపేటలో సమావేశము వలన ప్రయోజనములేదు.

నర శివస్వామయ్యగారు తీర్మానమును సవరణను గూడ నాక్షేపించిరి. మనము న్యాయక్రమములను నిలువ పెట్టుటకు కష్టపడుదు. కార్యనిర్వాహకులకు సహాయము చేయవలెను. ప్రభుత్వము వారు సమాధానము చేయుటకు సిద్ధముగనే యుందురని నానమ్మిక. కాని మెరుపు వేగముతో స్వరాజ్యము బడచునెంచి సమాధానమున కిచ్చగించని గాంధీగారితో సమాధాన మిచ్చుకు కుదరదు. ఇప్పుడు రెండు ముఖ్యాంశము లున్నవి. మొదటిది ప్రభుత్వమువారియెడల మన మెట్లుండవలెను యనునది. ఈవిషయమున మనమందర వియూద్యము నెదుర్కొని ఆపత్క మైప్రచారము నాయుటకు సిద్ధముగనే యున్నాము. ఇచ్చట ప్రభుత్వవిధానము, వారు చాలకాంతముగను యోగ్యతతోడను ననిచేయుచున్నాము. ఏప్రభుత్వమువారు నీయజాలని వాక్స్వారోధ్య మిచ్చియున్నారు. (వినుడు. వినుడు) భయ పెట్టుటయును, బెడదించుటయును ప్రారంభము కాగా ప్రభుత్వమువారి కేమిచేయుటకు మీల లేదు. అయితే వివిధణలేకుండ సర్దుబాటు చేయుటలో రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు పారపాటుచేసిరి. వారు నిజముగ నేము చేసిరి. వారినిమాత్రము నిష్పందించి యుండవలసినది. రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు కొంచెము నిగ్రహము చూపి అది చేయక యుండవలసినది నిజమైన నేములను చేయక మాటకుమాత్రము కేళమును చేసినవారి నందరిని వరులవలె నని నాయభిప్రాయము. ఈరీతిగ నొక సవరణ నాయన యుపపాదించెను గాని ప్రభుత్వసభ్యు డొప్పుకొనలేదు. ఏలకన యసవరణలో రాష్ట్రీయప్రభుత్వముల మందలింపున్నది. ఆవిషయమై తాను సహచరులతో సంప్రతించలేదు గాన సవరణ వీరిపోయెను.

ఈసీటిలో సభ నాపవలెనని కోరిరి. మాట్లాడవలచి యవకాశము వానినాడ దరీ యామోదించిరి. అర్ధగౌరీవక్తన కూర్చొని ఈసమస్య తేల్చువలెనని నర విలియంవిన్సెంటుగారినిరి. జరిగినచర్యలో విషయము సత్యము పూర్తియయినది. ప్రతిసభ్యుడు మాట్లాడుటకు వీలుకాదని యధ్యక్షుడు చెప్పి ఈశ్వరవరక గారి సత్తము చెప్పుమని కోరెను.

1922-వ సంవత్సరము జనవరి నెల 6-న తేది శుక్రవాహన,
7-న తేది శనివారము, 10-న మంగళవారము ఉద్గ్రహత్రకలలో
ప్రచురించిన ఈ కంపెనీ తొలివార్డు అడ్వెనైజ్ మెంటులో
ఈ క్రింది తప్పకలకు యొదలుగా కనబడిన వివరములు చదవఁ
బొనవలయును. పండ్లీ, రెస్టు. విప్లు.
2 నూ 15 లకు. నూ 25 లకు
21 నూ 15-వ తేది జనవరి 5 వ తేది
J. L. Lakshminarayana Murthy, & A.,
Managing Agents.

ప్రజాశయ తిరస్కారము

హైందవ శాసనసభ

ఈశ్వరచరణుగారి తీర్మానమును, చాక్లరు గారు సవరణను హైందవ శాసన సభయందు ప్రభుత్వమువారు రెడిరించి యోశించుట జూడ, ప్రభుత్వమువారు ప్రజాశయములను లెక్క చేయరని తెలుచున్నది. సహాయనిరాకరణవలన బలహీనమును చెడచెడిని బెట్టినను, సహకార వాదుల హితము నయినను అనుసరించుటకు వారు జూనుకొనలేదు. ప్రతిష్ఠాదుర్గమును వారు విమల జాల కున్నారు. ఇట్టి సందర్భములలో పాలకులకును పాలితులకును సమాధానము గుదురుటకు సాధ్యమేటలతో చెలియకున్నది. దేశములో నన్ని పక్షములవారును తెలిపిడి కోర్కెలను నిరాకరించునపుడు, ప్రస్తుత విషయదశ కంతకును ప్రభుత్వమువారే కాధ్యులయ్యెదరు. ప్రభుత్వ నిర్బంధ విధానము సంగీకరించెడివారు, ఏపక్షమువారిలోను లేకున్నను, దానినే శరణు గైకొనవలె నని ప్రభుత్వమువారు సమర్థించుచున్నారు. రాజ్యాంగ సంస్కరణములవలన గాని, శాసనసభలవలన గాని ప్రజల కిసుమంత యగునను ప్రయోజనము గలదోలేదో హైందవ శాసనసభా కార్యక్రమము బట్టి కనుగొనవచ్చును. చిత్రరంజనదాసుగారు చెలిపినటుల, ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యములను రక్షించుట కయినను బనికొని సంస్కరణములు, నిరర్థకములు. ప్రభుత్వమువారి సమయమున పశ్చాత్తప్త హృదయము జూపి నిర్బంధవిధానమును తొలగించెదరనిగాని, రాండుటేబిలు సమావేశమున కంగీకరించెదరని గాని, గాంధీమహాత్మునికి విశ్వాసము లేదు. మాలవ్యా ప్రశ్నకుల కట్టి విశ్వాసమున్నను, హైందవ శాసనసభా కార్యక్రమముతో నది తొలగిపోవును.

నిర్బంధ విధానమును తక్షణమే తొలగింపవలయునని ఈశ్వరచరణుగారు తీర్మానముప పాడింపగా, చాక్లరు గారు దాదాపుగ బాంకులు సమావేశ తీర్మానముబోలు సవరణనుప పాడించి రాండుటేబిలు సమావేశమును కోరిరి. జమ్నాదాసు ద్వారకదాసుగారి తీర్మానమును పూర్తిగ నిరసించి ప్రభుత్వపద్ధతిని సమర్థించి రనియు, శేషగిరి ఆయ్యుగారు ద్వారకదాసు గారిని విమర్శించి చాక్లరు గారు సవరణను అంగీకరించెదనియు నిన్నటిదినము తెలిపియుంటివి. సర్ విలియం విశ్మెంటుగారు యథాప్రకారముగ ప్రభుత్వపద్ధతి సమర్థించుచు లా, ఆర్డరు సరక్షణముగూర్చి మామూలు ప్రశంగము గాడించిరి. సహాయనిరాకరణవలంబులను ప్రోత్సహించుటకు, రాజభక్తిప్రమాణము గైకొనిన శాసన సభ్యులకు వాడియగునాయని విశ్మెంటుగారు భయపెట్టిరి. వీరిజరిపించుటను రంగాచార్యులుగారు లెక్కగొనలేదు. సహాయనిరాకరణోద్యమ బలమున ఈ ప్రజలకుగల యుభయమేముఖ్య కారణమనియు,

దానిని తొలగించినగాని, యుద్ధమును తొలగిపోవ దనియు, గాంధీమహాత్ముని అహింసాప్రబోధము శాంతి వాతావరణమును కలిగింపకున్నయడల అలీనాదకులను కడించుటకు సాధ్యపడక బోయెడి దనియు, ఆచార్యులగారు గంభీరముగ బలికిరి. వేల్పు యువరాజుగారిరాకను, దేశము బహిష్కరించుటకు ప్రభుత్వమువారి సందర్భమును రాజకీయముగ నుపయోగింతురను భయమే కారణమనియు, యువరాజుగారి సీ సమయమున అసలే రప్పించియుండగూడదనియు రంగాచార్యులగారు నుడువులబట్టి, యువరాజుస్వాగతమును బహిష్కరించుటలో ప్రజలు తమధర్మమును నెఱవేర్చిరనియే తెల్లమగుచున్నది. సహకారవాదులకుగూడ బహిష్కారావశ్యకత స్ఫురించినదనుటకు ఆచార్యులవారి నాక్యములే ప్రమాణములు.

ప్రభుత్వపద్ధతిని బలపరచిన మితవాద పత్రిక గాని, హైందవ పత్రికగాని ఏదియైన కలదాయని ఆచార్యులగారు ప్రశ్నించిరి. ఆయినవేమి, సీశ్యలో మునుగువారు గడ్డిపోచను బట్టుకుని ప్రేలాడికటలు, అధికాశపక్షమువారు సర్ శంకర నాయరుగారి వ్యాసమును ఆధారము చేసికొనుట, వింతగాదు. ఇదివర కెన్నడును బనికొని శంకర నాయరుగారు, సర్ విలియం విశ్మెంటుగారికి నేమి ప్రామాణికులయిరి. నాయరుగారి తఖను విశ్మెంటుగారు తమవాదమున కాధారముగ గైకొనిరి. ప్రభుత్వ నిర్బంధవిధానమును ఖండించిన విజ్ఞానముపై నిటీవల సంతకము చేసిన జమ్నాదాసు ద్వారకదాసుగారును, సర్ శివస్వామి ఆయ్యుగారును హైందవ శాసనసభలో వేరొక రీతిగ బ్రవర్తించుట విచిత్రము. లా, ఆర్డరును సరక్షించుటకు ప్రభుత్వమువారు దీసికొనిన చర్యలను బలపరచుట తమ విధియని తలచి, ఆయ్యుగారు తీర్మానమును సవరణను గూడ ఎదిర్చిరి. చాక్లరు సప్రూగారు ప్రభుత్వపు చర్యను సమర్థించుటయ గాక, క్రొత్త శాసనములను తయారుచేయుచున్నటుల బయల్పరచిరి. నిర్బంధ శాసన పరంపర నీ రీతిని పెంచుటవలన, అశాంతి దగ్గునని వీరి యభిప్రాయము గాబోలు! ప్రభుత్వము ప్రజలకు బాధ్యత వహింపనంతవరకు, నిర్బంధ శాసనములే గాక, దేశమున వ్యాపించియున్న సామాన్య శాసనములు సయితము ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్య నిరోధమునకు తోడ్పడునని, అనుభవము తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. అధికారాభిమానులతో నిండి యున్న హైందవ శాసనసభలో గవరుగారి సవరణకు 52 మంది ప్రతికూలముగను, 36 గురు అనుకూలముగను, ఈశ్వరచరణుగారి తీర్మానమునకు 53 గురు ప్రతికూలముగను, 36 గురు అనుకూలముగ వోట్ల నిచ్చిరి. ప్రజలచే బహిష్కరింపబడిన హైందవ శాసనసభయందే, ప్రభుత్వపద్ధతిని నిరాకరించెడివారిందరుండగ దేశమునం దభిప్రాయ మెటులున్నదో యూహించుట సులభసాధ్యము. ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయము నీరీతిని తృణీకరించుచుండునంతవరకు, సహాయ నిరాకరణోద్యమము బలపడి ప్రజల మనోరథమును త్వరితం సీ చేర్చుననుటకు సందియము లేదు. పిన్లుకోడ్లకందలి 124 ఎ, 153 ఎ, 500, శైక్షకులను ఏవిధముగ సవరింపవలయునో యోచించుట కొకసంఘము చేర్చుటవలెనని రా. సా. లక్ష్మీనారాయణ లాల్ గారు తెచ్చిన తీర్మానము సయితము నిరాకరింపబడెను. తీర్మానోపపాదకులు పొరబడియుండిరి. అధికారవర్గము తలపెట్టునేని, ఈ శైక్షకులు గాక మరియే శైక్షకులునును ప్రజాస్వాతంత్ర్య నిరోధమున కక్కరకు వచ్చును.

స్టేటుకౌన్సిలుసభ: భుగ్రీగారి ప్రతిజ్ఞ

స్టేటుకౌన్సిలుసభయందు, రాండుటేబిలు సమావేశము నేరీరున ఏర్పాటు చేయవలయునో యోచించుటకు, ఉభయశాసనసభల సంయుక్త సభను జరుపవలయునని నెత్తాగారు చెచ్చిన తీర్మానము సయితము, నిరాకరింపబడెను. ఈతిర్మానమును సర్ ఉమరు వాయత్ ఖానువంటి ప్రజాశయ విరోధి సయితము అంగీకరించినను, ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపరయిరి. సర్ అలెగ్జాండరు మర్రేగారు కా. భుగ్రీగారి నెత్తిపాడిచిరి. నిర్బంధ శాసనములను విచారించుట కేర్పడిన సంఘము సందు, భుగ్రీగారిక సభ్యులు. ఈసంఘమువారు క్రిమినలు లా సవరణచట్టమును, రాజద్రోహ సభా శాసనమును నిలిపియుంచగ, భుగ్రీగారిపుడు దాని ప్రయోగమును నాక్షేపించుట తగదని, మర్రేగారు తేసి న యాక్షేపణకు, భుగ్రీగారు తగిన సమాధానము తెప్పిరి. చార్లన్యమును ప్రధానసాధనముగ బెట్టుకొనిన సంఘముల నడగ ద్రొక్కు నిమిత్తము క్రిమినలు లా సవరణచట్టమును నిలిపియుంచి, ఇప్పుడు దానిని ధర్మబద్ధముగు సంఘములపై ప్రయోగించుట విశ్వాసద్రోహమని, భుగ్రీ బదులుజెప్పిరి. ఇండియావంటిదేశము అలో, ప్రజలకష్టములు నివారణయగుటకు శాసనాతిక్రమణముదప్ప అంత్యమార్గ మింకొకటి లేదనియు, ప్రజాశయ సాఫల్యమునకు అన్నిమార్గములును ఆఖరయినవని తమకు దోచినపుడు, శాసనాతిక్రమణమునకు తాము తప్పుకడం గెడమనియు భుగ్రీగారు ఖండితముగ పలికిరి. భుగ్రీగారిప్రతిజ్ఞ, అధికారులకన్నులను తెరువవలసియుండెను. మితవాదులకు సయితము అధికారులు నిరాశగలిగింనుచున్నారని స్పష్టమగుచున్నది. ప్రభుత్వపక్షమున ఓడనలుగారు ముచ్చటించుచు, క్రిమినలు లా సవరణచట్టమును మొదటి యుద్దేశించిన పనులకుగాక, వేరుపనుల నిమిత్తముప్రయోగించుట సరియేయని, సమర్థించిరి. శంకరనాయరుగారి ప్రతిపాదనము, ఓడనలుగారికిగూడ శరణ్యమయ్యెను. మాఫీగారు సయితము, నాయరుగారి తఖను ప్రమాణముగ గైకొనిరి. గాంధీ తన కార్యక్రమముశంతను కట్టి బెట్టి పిమ్మట ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించియడల, వారు రాండుటేబిలు సమావేశమున కంగీకరించెదరని, మాఫీగారు విశదపరచిరి. నెత్తాగారి తీర్మానమును, అందు కుపపాదింపబడిన సవరణలును ఓడిపోయెను. ప్రజల ప్రధానాశయములను తృణీకరించి, తీవ్రనిర్బంధములను విధించి, దేశమును సంక్షోభ పెట్టిన అధికారులు, మితవాదుల హితమును సయితము నిరాకరించినపుడు, మాలవ్యా ప్రశ్నకుల కోర్కెను వారు సఫలపరచెదరని తలచుట తెట్టియవకాశములేదు. మితవాదు లీకనయినను యాచనమార్గములను విసర్జించి, సహాయనిరాకరణవలంబులతో చేతులగలిపి దేశాభివృద్ధికి ఆత్మార్పణ గావించుట ఫలప్రకము. ఎవరిమోక్షము వారిహస్తము లందే గలదు. భారతజాతి దృఢసంకల్పము బూని యున్నపుడు, అది నెఱవేరకుండ ఎవరును అడ్డు గలిగింపజాలరు.

ఆంధ్ర దేశ గౌరవము

ఆంధ్రదేశ ప్రాంతములనుండి నేడరుదెంచిన వార్తలబట్టి, అధికారు లాంధ్రుల రవము నినును డింపజేయుచున్నటుల కనుగొనవచ్చును. రాజమండ్రి యందు మృణిపిపలు వైరైగు కె. వి. ఆర్. స్వామిగారును, ఉపాధ్యక్షులగు సబ్బరాజు అప్పల స్వామిగారును, తాలూకా కౌన్సిలు సంఘాధ్యక్షులగు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారును,

తాలూకా కౌన్సిలును కార్యదర్శి యగు భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారును, వాలంటీరు దళమునకు నాయకుడగు మాచిరాజు రామచంద్ర మూర్తిగారును, జేతిన వీరన్నగారును, అరెస్టు అయి రనియు, వీరి పక్షమున కె. వి. ఆర్. స్వామి గారు బెయిలును నిరాకరించి రనియు, ప్రజలు వేసకువేలు వారిని కాకినాడకు సాగనంపుటకు వచ్చి రనియు, వార్తలలో గలదు. గోదావరి ప్రముఖుల నందరిని ఆధికారు లొక్కమారు తొలగింపదలచినట్లు, కనుపించుచున్నది. కె. వి. ఆర్. స్వామి గారును, అప్పలస్వామిగారును 144-వ శెక్కును అతిక్రమించినవారు గాకున్నను, నిర్బంధింపబడిరి. గోదావరి మండలమునందు, నాయకుల ప్రబోధము ఫలప్రదమగుచున్నదనుటకు, అరెస్టులసంఖ్య చెప్పకయే చెప్పుచున్నది. విజయనగరమునందుగూడ, కాంగ్రెసు కార్యక్రమము చురుకుగా కొనసాగుటచే, నిర్బంధములు బలముగ నున్నవి. వాక్స్వాతంత్ర్య నిరోధమును, ఆంధ్రదేశము సహింపదని, రాజమండ్రి, విజయనగరము, గుంటూరు ప్రాంతములందు నిషేధాజ్ఞను ధిక్కరించి ప్రజలు గావించుచున్న సభలే తార్కాణము. నిషేధాజ్ఞలను పాటించక, పన్నుల ప్రశ్న విషయమై వివిధప్రాంతములలోను యోచన జరుగుచున్నది. గోదావరి మండలమువారు ఈవిషయమై ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొన నిశ్చయించిరి. ఆంధ్ర గ్రామపాతక సంఘ కార్యదర్శి యగు మాచిరాజు రామమూర్తిగారిని అరెస్టుజేసి గుంటూరునకు విచారణకు దెచ్చిరి. శాంతిసేనా నాయకుడగు పాటిమళ్ళ సుబ్బారావుగారిపై 5 మాసముల కఠినశిక్ష విధింపబడెనని నర్సారావుపేట నుండి వార్త దెలియుచున్నది. పాలకొండలో గాంధీ దాసు కృష్ణమూర్తిగారిపై 5 మాసముల శిక్ష విధింపబడెను. సహాయ నిరాకరణోద్యమాభివృద్ధి కై తడేకదీక్షతో పనిజేయుచు, ప్రజాసాయాస్య ప్రబోధము గావించుచున్న చెరుకువాడ వెంకట నరసింహం పంతులుగారిని 108 శెక్కునుండి కౌతవరమునందు అరెస్టుజేసిరిని ఇప్పుడే తెలిసినది. ఒంగోలునందు వల్లూరు నారాయణరావుగారికి సంవత్సరము విడిఖయిదు శిక్ష విధింపబడెను. ఆంధ్రదేశమునం దిదివరకు సైనికులు పర్యటనము సలిపియుండిరి. మరల నిపుడు వెడలుచున్నారు. గుంటూరునందు సైనికులిపుడు, దిగియున్నారు. ఎట్టి కోరికకారణమున్నను దౌర్జన్య రహితముగ ప్రవర్తించుచున్న ఆంధ్రదేశమునందు, సైనికులు వెడలుట కవసరమేమియు గనుపింపదు. వారి రాకవలన, ప్రజల నిశ్చయము సడలుటకుమారుగ మరింత బలపడును. ఇట్టిసందర్భ సమయమునందు ఆంధ్రులు తమసహజ శాంతిలమును విడనాడకుండుట ముఖ్యవశ్యకము. వ్యాధి బాధితులను దుర్బలులై యున్నవారూ, దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు శీతారామశాస్త్రి ప్రభుత్వ నిర్బంధమునుగూర్చి ముచ్చటించుచు, న్యాయవాదులందరును ఈ యుద్యమమున శేరవలసినదనియు, సైనికులు ఆగ్రహమును పులికొల్పినను ప్రజలు శాంతి నేమాత్రము విడనాడ జనదనియు, హెచ్చరించిరి. ఈ హెచ్చరికను గమనించి, తుదిరంగమున నయినను న్యాయవాదు లీధర్మ సంరంభమున పాల్గొని తమ కీర్తిని నిలువబెట్టుకొనుట న్యాయము. ఆంధ్రు లిదివరకే కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును భక్తితో కొనసాగించి దేశసేవ యొనర్చియుండిరి. ఖద్దరు బట్టల నిర్మాణమునందేమి, మద్యపాన నిషేధకార్యమునందేమి, శాంతిపై నికుల నేర్పాటు జేయుటయందేమి, ఆంధ్రులు ముందంజవైచిరి. ఇప్పుడు పన్నుల విషయమునగూడ, వివిధమండలముల వారును తమ

కర్తవ్యమును నిర్ణయించుచున్నారు. ఆంధ్రదేశ మింతవరకును దౌర్జన్యమునకు చోటియకుండ తన కార్యక్రమమును కొనసాగించు చున్నది. వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి హెచ్చరిక ననుసరించి, ఇకముందుగూడ నాంధ్రదేశము అహింసా ప్రతీకమును నిష్కర్ష గ నవలంబించి, ఖ్యాతిగడించుగాక!

మదరాసు శాసనసభ
మదరాసు శాసనసభలో నిమ్మజాతులకు 100కి 50 వంతున విద్యార్థి వేతనముల నియవలయునను తీర్మానమును యం. సి. రాజగారు ప్రతిపాదించగ, సభ్యు లీ తీర్మానము నెట్టి యభ్యంతరము లేకుండ సంగీకరింపవలసి యుండెను. అందుకు మారుగ, బి.మునిస్వామినాయుడుగారిొక సవరణను ప్రతిపాదించిరి. మిగిలిన విద్యార్థి వేతనములనన్నిటిని బ్రాహ్మణేతర సుఖములకు రిజర్వేయేవలయుననియు నిమ్మజాతులవారు ఏకారణముచేసెనను గైకొనని విద్యార్థి వేతనములనుగూడ, బ్రాహ్మణేతరులకే ఈయవలయుననియు, ఈసవరణ ప్రతిపాదించుచున్నది. నిమ్మజాతుల శ్రేయోభివృద్ధికొరకు తీర్మాన ము ప పాడిం ప గ, బ్రాహ్మణేతరుల సంగతిని దాని కడుగబెట్టుటచే చర్చ బెరిగెను. బ్రాహ్మణులనసలే బహిష్కరించుట పాడిగాదని నరసింహాచార్యులగారు ప్రసంగించిరి. తుదకు మునుస్వామినాయుడుగారు తమ సవరణను రాజగారు తమ తీర్మానమును ఉపసంహరించుకొనిరి. పర్యవసానముగూర్చి వ్యాఖ్యానముజేయ నవసరములేదు. షణ్ముఖంపిళ్ళగారు ప్రతిపాదించిన మరీయొక తీర్మానమును గమనింపవచ్చును. మదరాసు శాసన సభ్యుల భత్యమును ది స ము న కు పది రూపాయల నుండి ఇరు పది రూపాయలవరకు హెచ్చించుదని, షణ్ముఖంపిళ్ళగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. ఈ తీర్మానమును నిరాకరించుటలో మాత్రము శాసనసభవారు విచక్షణను జూపిరి. మదరాసు శాసనసభలో జరిగెడి ప్రసంగముల కెంతవిలువగలదో, కార్యక్రమము జూచిన తేటపడును.

శ్యామసుందర చక్రవర్తి
శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారి కిదివరకు సామ్యమియనందులకు మూడుమాసముల శిక్షను విధించిరి. ఇప్పుడు క్రిమినలు లా సవరణచట్టముక్రింద మరల నొకసంవత్సరము షిక్షయిదు శిక్షను విధించినట్లు, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఒక్కమారు శిక్షను విధించిన చాలమ గాబోలు. దేశనాయకుల నీరీతిన ప్రభుత్వమువారు పడేపడే గౌరవించుట, దేశపురోభివృద్ధికి మిగుల సహాయకారి యనుటకు సందియములేదు. దాసు, చక్రవర్తి, జితేంద్ర లాల్ బెనర్జీగార్లవంటి సుప్రసిద్ధ నాయకులు కారాగృహముల జేరుచుండ, పంగదేశ మోక్షమున కాటంక మేమిగలదు?

మదరాసు శాసనసభ
గురువారము 19.1-22
ఫలహారానంతరము
ఫలహారానంతరము శ్యామల కాసనసభ సమావేశమయ్యెను. మధ్యాహ్నము చర్చింపబడిన తీర్మానమును మార్గ నారాజుగపంతులుగారు రుపసంహరించుకొనిరి.
(ప్రత్యేకాంధ్రప్రదేశ్) నిర్మాణమునకు సంబంధించిన తీర్మానము సుపాదించెదమని మార్గనారాజుగ పంతులుగారు నోటి ను ఇచ్చియుండిరిగాని ఆ తీర్మానము సుపాదించినవారు సభలో చెప్పిరి.
రీతివిద్యార్థులకు శేడరికపునర్వీక్షణముగ్రామాద్యగురుకుడ అధికార ముండవలయునని దాక్టరు రాయరావు గారు ఒకతీర్మాన ముపాదించిరి. గ్రామోద్యోగులకే కాక యనిశ్చయ సభ్యులకు కూడ అధికార ముండవలయునని యం. సి.

రాజగారు సవరించిరి. స్థానికస్వపరిపాలక సంఘ అధ్యక్షులకు కూడ ఇట్టిఅధికార ముండవలయునని విశ్వసాధనానుగాను మరీయొక సవరణ ముపాదించిరి.
ఈతీర్మానమును సంభూర్ణముగ అంగీకరించుటకు వీలు లేదనియు స్థానికసంఘముల అధ్యక్షులు సభిపిక్షలు ఇచ్చుటకు తనకు ఎట్టి అభ్యంతరము లేదని గా. పాత్రోగారు చెప్పిరి.
తీర్మాన ముపసంహరింపబడెను
నిమ్మజాతులకు విద్యార్థి వేతనములు
ఈ క్రింద సుపాదించబడిన తీర్మానము సుపాదించెదమని సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు నోటినుఇచ్చియుండిరి.
“ఇంక 5 సంవత్సరములవరకు విద్యార్థివారొక పాత కాలంలో చదువు విద్యార్థులకు ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుత మొనంగు విద్యార్థి వేతనములలో సగమువంతు అద్దెదానికులు ఇరక నిమ్మజాతివారినిగూర్చి ప్రత్యేకింపవలెను.”
వెంకటరమణయ్యగారు తీర్మాన ముపాదించ వునిరి.
యం. సి. రాజగారు తా సుపాదించెదననిరి.
యం. సి. రాజగారు సభ్యుల అనుమతిపొంది తీర్మాన ముపాదించుట అద్దెదానికుల దుర్లభగురించియు, వారికి తగు సహాయము చేయవలసిన అవశ్యతగురించి మూట్టాడిరి.
శ్రేణులపిల్లగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.
సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు:— కేసు తీర్మానము బలపరచుచున్నాను. అనవసరమగు హానికలగు సవరణ ఉత్పాదించెద మని ఒక సభ్యుడు నోటిను ఇచ్చెను. ఈసందర్భము నతిరుగ బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరసమ్యక్కు సంబంధించిన అవసరమగు వాదప్రతివాదములు జరుగునని కేసు తీర్మాన ముపాదించవలెనని. ఈవిద్యార్థి వేతనములలో సగము వంతు అద్దెదానికులొరకు సంభూర్ణముగ ప్రత్యేకింపబడవలయును.
బి. మునుస్వామి నాయుడు గారు తీర్మానమును ఇట్లు సవరించిరి:—
మిగిలిన సగము విద్యార్థి వేతనములు బ్రాహ్మణేతరుల కొరకు (నుమాన్యుతీయలు కై) ప్రత్యేక సహా, ప్రత్యేకింప వలయును. నిమ్మజాతులకొరకు ప్రత్యేకింపబడిన విద్యార్థి వేతనములలో ఖాళీలపడిన ఎవల వాటినికూడ బ్రాహ్మణేతరులకే ఇయ్యవలెను.
ఈతీర్మానమును సవరణను దాక్టరు ఎడేకంమొదలి, తనీకాచలంకెట్టి, సోమసుందరం పిళ్ళేగార్లు బలపరచిరి.
బ్రాహ్మణులను మాత్రము ఇట్లు ప్రత్యేకింపి, వారిని క్షీంచుట న్యాయము కాదని బి. యం నరసింహాచారి గారు, రంగనాథం మొదలిగారు, వెంకటరమణయ్యగారు ఎ. యస్. కృష్ణరావుగారు, మొస్తక్ గారు మూట్టాడిరి.
ఈ తీర్మానపుచర్చ సందర్భమున అనవసరముగ బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరసమ్యక్కు ప్రాముఖ్యమునకు తేటపెను. చర్చ అనవసరములను అవశ్యములును నగు విషయములలోనిదిగను.
గా. పాత్రోగారు.
గా. పాత్రోగారు ఇట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి:—
ఈ తీర్మానమును అంగీకరించుటకు వీలులేదు. నిమ్మజాతులకు రిగు సహాయము చేయటం అనవసరమని కేసు నమ్మచున్నాను. ఆయినను యీ తీర్మానమునల్ల ఎట్టిలాభము కలుగజాలదు. ప్రభుత్వనిబంధన ననుసరించి అన్ని జాతులకు చేతన రీతిబాలయలో అర్హులకు విద్యార్థి వేతనములను పంచివెట్టవలెను. అంతేగాని ఒకజాతివారైనను ప్రత్యేకించి అపాతిబాలయలకు విద్యార్థి వేతనము రియ్యకూడదనిన భ్యులు తీర్మానించుట యుక్తముకాదు. ఇంకొకలను బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులను అంగీకరింపమనిన మనము చెప్పకొనుచుంటిమి. మనకు ఇప్పుడు అధికారము రాగానే బ్రాహ్మణులను అంగీకరింపమనిననుట న్యాయము కావలదు. కావున యీసవరణ సమంజసమైనది కాదని నమ్ముచున్నాను. జూలైకి 50 వంతున విద్యార్థి వేతనములను అద్దెదానికుల కిచ్చుటకు వీలులేదన్నను, అద్దెదానికు ఇతనిన్ని జాతివిద్యార్థులకు అధికముగ విద్యార్థి వేతనము లొసంగుటకు ప్రయత్నించెదను. మిగిలిన వాటిలోకూడ అర్హులకు బ్రాహ్మణేతరులవలన నధిమగ విద్యార్థి వేతనము కిచ్చుటకు ప్రయత్నించెదను. ఏజాతిచేరినవారైనను అర్హులైనవో వారికి విద్యార్థి వేతనము రియ్యవలయును.
తీర్మానము సవరణ ఉపసంహరింపబడెను.
కొన్ని సభ్యుల బలై
కాన్ని సభ్యులకు దిన మొకటింటికి 20 రూపాయల బలై ఇవ్వవలయునని యం. సి. షణ్ముఖంపిళ్ళే గారిొక తీర్మాన ముపాదించిరి: మున్సిపాలియరు అయిబురహీమాద్ సాహెబుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.
అప్పడసామి ఉడయదగారు, విశ్వనాథ శామగారు, మొదల శాసనసభ సభ్యులగు, సోమసుందరం పిళ్ళే గారు తీర్మానము అధిక్షేపించిరి.
తీర్మానము నిరాకరింపబడెను.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాపనము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

రాజమండ్రి నాయకులు బారిష్టరు స్వామినాయుడుగారు మున్నగువారిని 5 గురిని పట్టుకొనుట
చెరుకువాడ నరసింహంగారిని పట్టుకొనుట

రాజమండ్రి కళాశాల విద్యార్థులు 160 మంది మానిపేయుట

విజయనగరమున వర్తకులు మద్యపానమును పూర్తిగా మాన్పించ బూనుట

మాచిరాజు రామమూర్తి పాటిమల్లు సుబ్బారావుగార్లను పట్టుకొనుట

గాంధీదాసు కృష్ణమూర్తిగారికి 5 నెలలు విడిశైదు.

విజయనగరమున ఆజ్ఞోల్లంఘనము

మొదట శాజ్ఞోల్లంఘన మొనరించినవారిని పట్టుకొనిన పిమ్మట అధికారస్వాము ప్రబలింది. వలంటిరుల సంఖ్య చాల పెరుగుచున్నది. రాజదీక్షితులుగా నీవయమున క్రద్ధులై పని చేయుచున్నారు. కల్లు సారా దుకాణములంద డీక్షితో బోధించుచున్నారు. శ్రీ లీకార్యమును ప్రారంభించుటచే పెద్దలకుగూడ నుత్సాహము కలిగినది. పెద్ద పెద్ద వర్తకులు గూడ బోధించుచున్నారు. పెద్దలను గూడ పట్టుకొనవలసి వచ్చుటచే పోలీసువారు దిచ్చుకొనుచున్నారు. వారిని పోలీసు వారు పట్టుకొని మరు నాడు మధ్యాహ్నము 12 వరకును చెరసాలలో నుంచి ఏ మోతును లేకుండ పదలివేసిరి. అందువలన ప్రజలలో చాల కలవరము కలిగినది. వితవాదు లలో గూడ నుత్సాహము కలిగినది. పరిస్థితులు వారికి గూడ దుర్భరము లయ్యెను. పోలీసువారు దుఃఖములంద బోధించు వారిని బాధింపసాగిరి. దుకాణదారులు సుదోర్గుల యొద్దకు మొదటవెళ్లిగాని కిస్తీచెల్లింపుడినందుక వా రేమియును సహ యముచేయవలసి. పిమ్మట వారు కాలగ్రెసు కార్యాలయమునకు వచ్చి ముందునెలలో నెలముజరుగునరకును నిరోధమును మానన చో తాము తిరిగి పాదముని చెప్పిగాని కాలగ్రెసు ఆజ్ఞా నుల్లంఘించి బోధనలను మానవలెదనని కార్యనిర్వహింపెను. చెడవ సారి ఆజ్ఞోల్లంఘన మొనరించినవారిలో బలరావుదాసు కడిం పెట్టి రామమూర్తిగార్లకు మాత్రమే 17 వ తేదీన బార్డురావలె నని నోటీసులను 108 క్రి ద పంపిరి. తక్కిన వారి కిద్దరికిని అనగా ఎం. వెంకట రామమూర్తి, చుండ శత్యనారాయణ గార్లకు నోటీసులు రావెను. రామమూర్తిగారికి వారంటు వచ్చు నని వదలి కలదు. మొదటివారిద్దరును గొప్ప యూరేగింపుతో బోర్డుకు వెళ్లిరి. నాటకము లేదని కేలు చేయుచు మేజిస్ట్రేటు ఎదురుగా వచ్చెను. తేదీని తెలిపకుండ వాయిదా వేసితిరాచి రాజు రామదాసుగారు ఆజ్ఞోల్లంఘన మొనరించి గంభీరస్వాసము నొసంగిరి. ఉద్యోగులును ప్రముఖులును సభచేసి సర్కిలు యిరస్పెక్టరుగారి చర్యను గురించి ఆలోచించి రని వదలికలదు. ఆత డనవరకును కలవరమును కలిగించెనని తేల్చి రనియు పెద్దయూద్యోగుల నుత్తరువులు వచ్చువరకును కేసులను నిలుపుటకు సూచించి రనియు తెలియుచున్నది కొంతకాలము క్రింకట సర్కిలు యిరస్పెక్టరు 80 మంది రిజర్వు కనిస్టేబులును పిలిపించి వారముకొజు లంచెను. అందు వలన ప్రభుత్వమున కనవరముగ 500 వ్యయమైనది. ఆ సొమ్ము యిరస్పెక్టరు యివ్వవలెనని వా రాజ్ఞాపించిరి. వానిని వర్తకుల వద్దనుండి వసూలుచేయుట కదికు చూచుచున్నా డను కదంతులు వెలువడినది. పరిస్థితులి కను వినుచు మగనని తెలచి యి దివరకు శిక్షింపబడిన ముగ్గురికేసులను మరల విచారణ చేయవలెనని మిరవాదు లుద్యోగులకు కోరిక, కాలగ్రెసుపని బాగుగా జరుగుచున్నది.

విజయనగరమున వర్తకుల సభ.

19-వ తేది మార్చిట్రులో హిందువులను మహమ్మదీయులును వర్తకులందరును నారాయణవేంకటరామయ్యగారధ్యక్షత్వక్రింద సమావేశమైరి. వర్తకులక్రింద పనిచేయు నాకడలును బండివాంధ్రును గొదాములలో పనిచేయు వారును (తాగగూడ దని అందరువర్తకులు అజ్ఞాపింపవలెను. అట్లుతాగుడు మాననివారిని పనిలోనుండి తీసివేయవలెను. వారి కేవలవర్తకులను ఎన్నుకొను పని యియ్యగూడదు. విదేశీబట్టలను పూర్తిగా బహిష్కరింపవలెను. ప్రతియింటను రాట్టలులమీద నాలువదుక వలెను. మహిళా నూలును ఖద్దరు బట్టలను హెచ్చుగా నుపయోగించవలెను. అటు తీర్మానము నామోదించిరి. ఈతీర్మానములు వెనకేరుట్టు చూచు

టకు 20 మందిని యుపసంఘముగా నియమించిరి. ఎం.వి. రామమూర్తి, రాజదీక్షితులు, రామదీక్షితులు గారి భార్య శ్రీమతి మహాలక్ష్మమ్మగార్లు సభలో సహకరించిరి. పాలకొండలో కృష్ణమూర్తిగారి కేసు 19 వ తేదీన గాంధీదాసు కృష్ణమూర్తిగారిని పూర్త గింపుతో కోర్టుకు తీసుకొనివెళ్లి విచారణ జరిగినది. 5 నెలలు విడిశైదువేసిరి. చెరసాలలో భోజనముపాదుము లేదు. ఆయన నీరు మాత్రమే త్రాగియున్నాడు. కాలగ్రెసు విషయమై పాల కొండతాలూకాలో నొకవత్సమునుడిది వీరు చాలా క్రద్ధులై పనిచేసి 100 సంఘముల హేస్తుచిరి. కృష్ణమూర్తిగారి కేసుకి గిద్దరతిగా జుప్పని ఎనిమిదవ జూడము. వేరు పెద్దదిట్టరేదు. ఇట్లున్ననుగూడ కృష్ణమూర్తిగారు చెరసాల కేసుకుకు వెను దీయలేదు.

రాజమండ్రి నాయకుల ఆరెపు

I
డాక్టరు గురుమూర్తిగారును మరి 12 మందియు 18 వ తేదీన ఆజ్ఞోల్లంఘన మొనరించిరి. వారి నికను (19 వ తేదీ)పట్టు కొనలేదు. ముగ్గురిపిలు సభామండలిమున మండలకాలగ్రెసు సభ జరిగినది. ఆజ్ఞోల్లంఘనము పన్నులనీయగూడదను తీర్మానము అమోదింపబడినది. మండలమువా రందరును 144 వ నెక్కును ఆజ్ఞల నుల్లంఘింపవలెనని తీర్మానించిరి. ఫిరేవరి 5 వ తేదీనర కును పన్నులను చెల్లింపరాదను. ఈలోగా అందుల కంగీ కరించువాకి సంతకములను గ్రామములలో తీసికొనవలెనని తీర్మానించిరి. 19 వ తేదీ సాయంకాలము పాలచావులో భవిషి పాటి సత్యనారాయణగారి అధ్యక్షతక్రింద గొప్పసభ జరిగి నది. 5000-మంది వచ్చిరి. అధ్యక్షుడు దీర్ఘపన్నాసము నొసం గను. మరల ఆజ్ఞోల్లంఘన మొనరించి అధ్యక్షుడును వలంటిరులు ను భవిషిపాటి కవరావయ్య, ద్రోణరాజు వెద కామేశ్వర రావు, నాళి చినభీమరాజు, అశం మొహిదీను, మాచిరాజు, రామచంద్రమూర్తి, కిశవత్రి ప్రసాదరావుగార్లు పన్నులు చెల్లిం పగూడదనియు ఆజ్ఞోల్లంఘన మొనరింపవలెననియు సహకరించిరి. తిమ్మింకను పట్టుకొనలేదని విచారించిరి. ప్రభుత్వసారస్వతకళా కాలంద్ర శ్రీలు విద్యార్థులకు వారముకొజులనుండి బోధించు చున్నారు. గ్రాలనుండి వలంటిరులు విదేశీబట్టల అమ్మకమును నిరోధించు చున్నారు. అందువలన ఖద్దరుఅమ్మకము చాల హెచ్చినది. విదేశీబట్టల అమ్మకము చాల తగ్గిపోయినది. స్వా యవాదులలోను విద్యార్థులలోను చాల కలవరము కలిగినది.

II

బారిష్టరు కే. వి. ఆర్. స్వామినాయుడు (ముగ్గురిపిలు డెయ్యి)ను సబ్బారపు అప్పలస్వామి (నైనుచేయర్లు) గా క్కరు పాలకోడటి గురుమూర్తి, భవిషిపాటి సత్యనారాయణ, మాచిరాజు రామచంద్రమూర్తి, చలని వీరన్న (కాటేరు) గార్ల ను 19 వ తేదీ సభాస్వామి 12 గంటలకు పోలీసు యిరస్పెక్టరు ఆరెస్తుచేసెను. డాక్టరు గురుమూర్తి గారికి వారంటును చూపగానే వలంటిరులు తక్కిన ముద్దాయిల యిండ్లకు శుగుగతి వారందరిని తీసికొనివచ్చిరి. అంగం టలో పెట్టెవేలమంది ప్రజలు ప్రోగుపడిరి. వలంటిరు లూకే గింపు వేర్పాటుచేసిరి. పెద్దబానువీధిని సలు కలక్టరు కచేరికి నాయకులను తీసికొనివెళ్లిరి. అవట బట్టలకల్లరు (చేకను గారుండి బామినిచ్చెదరా అని నాయకుల నడుగగా వారంద రును నింకరించిరి ముద్దాయి లందరికీయును మిగు వందన ము లిచ్చించుచున్నానని స్వామినాయుడుగారు తెలిపిరి అనచో మొద్యమనిషు టులో బామినిను పడకు లేదని భవిషిపాటి సత్యనారాయణగారు చెప్పిరి. కలక్టరు ముద్దాయిలను కాకి నాడ తెయిలుకు నొని పోవ నాజ్ఞాపించెను. దుకాణములు మూయుబడిన. మొదటివారిద్దరును ఆజ్ఞోల్లంఘన

సభను జనరలుగారి వ్యవహారములపై ప్రైవేటు ప్రా క్టిసు చేయగూడదనియు, ఆ పదవికి ప్రాన్సియలు మెడికలు సర్టిఫికుడు చేరవలసిని నియమించవలయుననియు డాక్టరు సి.వి. రామరావుగారి కోరిక తీర్మాన ముపాదించిరి. డాక్టరు యు. రామరావుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

ప్రైవేటు ప్రాక్టిసు చేయుటకల్ల ఎట్టి నష్టము లేదని యు, ప్రాన్సియలు మెడికలు సర్టిఫికుడు చేరవలసిని యీ పదవులకు నియమించు విషయమై అధికార మివ్వవలయునని ఇండియాప్రభుత్వమువారి అనుజ్ఞ కోరబడినదనియు గౌ. రామ రామసింగారు చెప్పిరి

తీర్మాన ముపసంహరింపబడినది.

బతువు మోతలేని పశువులకు, వ్యవసాయముకొరకు ఉప యోగింపబడుపశువులకు, తోలుగట్టు ఛార్జి పుచ్చుకొనగూడదని టి.సి. తంగవేలప్పిగారి కోరిక తీర్మాన ముపాదించిరి. తంగవేలు నాయగారు, అప్పలసామి ఒడయగుగారు తీర్మానమును బల పరచిరి.

సాయంకాలము 5 గంటలకుచే సభ అంతంతో నిలుప బడినది. తరుగ కృతవారం ఉదయం 11 గంటలకు సభ సమా వేశ మగును.

రెండవ దినచర్య

జనవరి 20:— శాసనసభ మరల యీ యుద్దయము 11 గంటలకు సమావేశ మయ్యెను. గౌ. ఎల్. పి. రాజగోపాలా చార్యులుగా రగ్రామనాధిపత్యము వహించిరి. ప్రారంభమున ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

కోంతశేషు స్థానిక యాత్రకువులను గూర్చియు లోకల్ బోర్డు సహజచట్టములను గూర్చియు కొన్ని మామూలు సూచింప బడినది.

బతువులేని పశువులకు తోలుపన్ను చేయగూడదనిపి. తం గవేలు పిల్లెగారు రుపపాదించియుండిన నిన్నటి తీర్మానము మరల చర్యకు వచ్చెను. ఆర్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, రామనాథ పురం రాజుగారును, సి. వి. ఎస్. నరసింహరాజుగారును ఈ తీర్మాన మనవరమనియు స్థానిక సంఘములకే యీ యధి కారము గలదనియు ఈ శాసనసభవారు జిల్లాబోర్డు విషయము లలో ప్రవేశించ నక్కరలేదనియు చెప్పిరి. టి. ఎం. నరసింహా చార్యులుగారును అలాగుననే చెప్పిరి. గౌ. పి. రామారాయ ణింగారు ఈతీర్మాన మనవరమనియు స్థానిక సంఘములు తమ యిచ్చవచ్చినటుల చేయవచ్చుననియు చెప్పిరి. పిమ్మట తంగవేలు పిల్లెగారు తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి. రాజధానికళాశాల ఆనర్సు కోర్సులోని విద్యార్థులను చేర్చు కొనుటలో ద్రవ్యసాంఘికవిషయములను శ్రత్యేకముగ పాటించ నవసరము లేదని టి. సి. తంగవేలు పిల్లె గారు రుపపాదించిరి. దరభానులలో ద్రవ్య వసతి, సంఘముచేరు అనవసర మనియు పిల్లెగారు చెప్పిరి.

పూర్వముండిన నిబంధనలు కట్టుబాటులు ఇప్పుడు లేవు. మంచి సమర్థత గలవాడు వచ్చిన చేర్చుకొన బడుదురు. విద్యార్థులకు ద్రవ్యముండినను లేవన్నను, ఏ సంఘమునకు సంబంధించి యుండినను సమర్థులైనచో చేర్చుకొనబడుదు రని గౌ. ఎ. పి. పాత్రోగారు చెప్పిరి.

తంగవేలుపిల్లెగారు తమ తీర్మానము నుపసంహరించు కొనిరి.

రాజధాని భాషలకన్నిటికిని తగినట్లు ఒక సామాన్య లిపి వేర్పాటుచేయవలయుమై ఒక యుపసంఘమును నియమించ వలెనని డాక్టరు గిల్బర్టుసేటుగుగారు ఉపసాదించిరి.

మొదట రామచంద్రరావు కుతులుగారు తీర్మానమును ఆమోదించిరి. (సశేషము)

చైనా విషయస్థితి

చైనాయందు వెలుగారి పక్షమున మంచూరియా గవర్నరు నైనులతో సిద్ధముగ నుండిరిని ప్రకటించబడినది. అది ఆసంతోషము. వెలుపుగారి నెడిరించుటకు మంచూరియా గవర్నరుకు ఛాంసెలర్వీడిగారు సిద్ధముగ నుండిరిని విచువవలెను.

పాత్రెన్యనుకు పోలీసుదళము.

నగరము ప్రాచ్యదేశమునందు వ్యయమును తగ్గించుటకు గాను పాత్రెన్యనుకు 700 క్రిటిసు సాయభ పోలీసువారిని నియమించవలెనని కల్యాణియలు కార్యాలయమువారిచే సూచింప బడినది. వీరు పోలీసు కార్యములకే నిర్వహింతురు. అనంత మైన నిరంతరముగ గూడ మార్పుబడుటకు ప్రస్తుతము వెదల గొట్ట కు టులములనుండి వీరు ఏర్పాటు చేయబడుదురు.

ఎలక్ట్రానిక్ పోయిన వానినూడ పట్టుకొనిరి. మునముగోడ్లలో ముగిసిపోయినది ముద్దాయాని గోదావరీ ప్రాంతమునందు కౌన్సిలర్ తీసుకొనివెళ్లిరి. రాజమహేంద్రవరము ప్రజలలో సకముమంది అవతలికి వారిసాన పిరి.

III

ఈనాయకులకు 1 వ తేదీ రాత్రి 7 గంటలకు రైలులో పోలీసువారు కాకినాడ తీసుకొనివెళ్లిరి. కాకినాడలో పోలీసులకు ప్రజలు వారికి స్వాగత మిచ్చిరి. కామగోట్లలో 1000 ంది వారికి స్వాగత మిచ్చిరి. దొర్నము మాడవరి సత్యనారాయణ గారు వారికి బోధించిరి. కాకినాడ టవును స్టేషనువద్ద 10000 మంది నాయకులకు స్వాగత మొసంగిరి. ప్రజలందరూ వెళ్ళుచు వారికి పోయిన పిమ్మట నాయకులను బద్దెవొడ సలు జయ అను తీసుకొనివెళ్లిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు 10 వ తేదీని గూడ రాజ మంత్రిగారి నే యుండు.

IV

అయిదు గురు ముద్దాయాలను గోదావరీ ప్రాంతము వెళ్లిరి. అది అనేక మంది ప్రజలచేరి. గజల్లి రామచంద్రరావు గారి అధ్యక్షత క్రింద 4 వ జరిగినది. రామచంద్రరావుగారు నాయకులను సగరముగూడ సభించించిరి. స్వామినాయుడు, గురు మూర్తి, సత్యనారాయణ రామచంద్రమూర్తిగారు దీక్షోపన్యాస ములను సంగిరి. కాంతమును పూర్తిగావల. 1 వ తేదీని పోయిరి. గోదావరీ రాజమండ్రి స్టేషను ప్రజలతో సందిపోయినది. నాయకులను పట్టుకొనగానే దుకాణములన్నిటిని మూసివేసిరి. దొర్నమువద్దను పాతకాలను విడిచి వచ్చిరి. సాయంకాలము పాతకాలములో మిక్కిలి గొప్పసభ జరిగినది. 10 వేలమంది వచ్చిరి. గజల్లి రామచంద్రరావుగారి అధ్యక్షత వహించిరి. అధ్యక్షుడు, ప్రసాదరావు ధనశేఖరం, బోడపాటి కమలాక్ష, అయ్యగారి బాపిరాజు, కపర్తి ప్రసాదరావు, కవిరాజు శ్రీసాద కృష్ణమూర్తిగారి, దువూరు వెంకటేశ్వర్లు (అచలాపురం) గారి మేళ సత్యనారాయణ అజియ మొహిదీను నాళం భీమ రాజుగారు దుపస్కరించిరి. రాత్రి 8 గంటలకు సభ ముగిసెను.

రాజమండ్రి ప్రభుత్వ కళాశాల విద్యార్థులు

ప్రిన్సిపాలు విద్యార్థులవలన తుమాదణ కోరినందునను ప్రీన్సిపాలవలనను 160 మంది కళాశాలను మూసివేసిరి. ప్రిన్సి పాలు భోజనస్థానములను గురులకు తాళములు వేయించెను. 30 మంది మాత్రమే కళాశాలకు వెళ్లిరి.

బంగోలు

శ్రీయత వల్లారి సారాధ్యరావుగారికి 1 సం॥ విడిచి దు విధించి.

చెరుకువాడ నరసింహంగారిని పట్టుకొనుట.

శ్రీయత దేశబంధన మొదలువాడ వేంకటనరసింహం గారిని 20 వ తేదీ వుదయము 7 గంటలకు కాశరములో 108 (కింద పట్టుకొనిరి.) 20 వ తేదీ మధ్యాహ్నము గుడివాడ తీసి కొని వెళ్ళెను. దుకాణము లన్నియును మూయబడిన.

గుంటూరు నాయకుల అరెస్టులు.

శ్రీయతులు సీతారామకృష్ణ రాధాకృష్ణయ్య గార్లకు రైలులో రాజమండ్రి పంపి పిమ్మట. ఆనాడు సాయం కాలమే గుంటూరులో గొప్ప సభ జరిగినది. పది వేలమంది వచ్చిరి. దేశభక్త వేంకటప్పయ్యగారి కీ జబ్బుగా నున్నను గంధీరోపన్యాసము నొసంగిరి. న్యాయవాదు లందరూ వెంటనే అసహాయోద్యమము వలంబింపరలె నని. వన్నులు చెల్లింపగూడని పలువురు పదస్కరించిరి. మరునాడు సరియొక సభ జరిగినది. సైనికులు దొర్నమువేసినను ప్రజలు కాంత మును వదలుగూడ దని వక్రలు బోధించిరి.

మాచిరాజు రామయ్యగారిని పట్టుకొనుట

ఆంధ్రదేశ గ్రామ పాలక సంఘ కార్యదర్శియు ఆ సంఘమువారి ఛీఫ్ కు సుపాదకుడు నగు మాచిరాజు రామయ్యగారిని 112 క్రింద పట్టుకొని గుంటూరు తీసికొనివచ్చిరి. 19 వ తేదీని జిల్లా కలెక్టరు గారితోగలి కొట్టగా విచారణ జరుగును. 12 వ తేదీని పొన్నూరులో జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞ ను ల్లంఘించిన వారిలో రామయ్యగారి గొక్కడు. ఇతడు పన్నుల నియ్య వద్దని స్పష్టముగా బోధించెను. చాంతోలు గ్రామకలెక్టరుకు రాజీనామా నిచ్చెను. మంథలములోని గ్రామవ్యోగులు పెక్కుమంది రాజీనామాల నిమిత్తము ప్రోత్సాహపరచెన్చి 120 మంది సిపాయీలను మర ఫిరంగులను చాలమంది రిజిస్ట్ర కనిస్టేబులను గుంటూరుకు తీసికొని వచ్చిరి.

పాటిపళ్ళ సుబ్బారావుగారిని

నర్సారావుపేటలో పట్టుకొనుట

సుబ్బారావుగారి రాజ్యోల్లంఘన మొనరించిరి. 3000 మంది చుట్టపట్ట గ్రామములవారు యూరేసింపుతో గొనివచ్చుచుండ సుబ్బారావుగారిని పట్టుకొనిరి. అల్లరు లేమియును జరుగలేదు. సుబ్బారావుగారికి 5 వేలలు కలిపివేయబడినను. 5 వేల సభ (గంధారియమువద్ద జరిగినది. వల్లారి రాజకవి (యల్లవంక) వేమూరి శ్రీరాములు గార్లు పదస్కరించిరి. కాంతములను వీడక కాంతిసేలారావు వేలకొలదిగ చెరసాలకు పొందని బోధించిరి.

కొల్లూరులో ఉపాధ్యాయుల రాజీనామాలు

గుంటూరు జిల్లా కొల్లూరులో భాగస్వామి విశ్వనాథం (ఎల్. టి. విద్యార్థి) నాదెళ్ళ మంగ్యనారాయణ టి. ఏ., పెట్టా వెంకటేశ్వర్లు, భాగస్వామి నరసింహంగార్లు కొల్లూరుబోర్డు ప్రొమాటులలోని యుపాధ్యాయ పదవులకు రాజీనామాల నిచ్చిరి. రవియ్య పోలీసు ఉద్యోగులు దెబరించి 112 రూపాయలు / మాత్రము వసూలు చేయగలిగిరి. మరల నేమియును వసూలు కాలేదు.

పన్నులందరొకదణము

(డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు)

గుంటూరు జిల్లాలో తాత్కాలికముగనో లేక భాయ మునో కన్నుల నియంపదని గుంటూరు జిల్లా కౌన్సిలు సంఘమువారు తీర్మానించినదియు, పన్నులను వసూలు కేయుటకు ప్రభుత్వమువారు రిలంభించెడి చర్యలయెడల కానరానిస్కారము గావించువిషయ మాలోచనయం దున్నదియు స్వరాజ్యపత్రక యందు గాంచిరి. నేను 10 వత్సరములు కానరానిస్కారం దా జిల్లాకు ప్రతిధిగనుంటిని. ఆ జిల్లా యొక్క జేమును నే నాశించుచుందును. అందుచే నసహాయోద్యమములందకు లైన నాన్నే హితులను వారలంబించుచున్న ఉపదేశకర మగు కార్యము యొక్క ఫలము లను ను గూర్చి పాచ్చురించుట నా నిధియని యెంచుచున్నాను. ప్రధాన సభ వ్యవై నా యభిప్రాయము లెల్లకను విధింతు. ప్రభావానుభవము మొదలుగా ప్రభుత్వమువారి కృతికముగ కానరానిక్రమమునకు గడంగుట వలన దౌర్జన్యమును, అల్లరులును సుంభించుచునగు అందుకు నేను సన్నుతింపను. అహత్యకా బాదుకందు సమావేశమైన కౌన్సిలువారు కానరానిక్రమము గడంగుటకు చాల నిబంధన గావించిరి. కాని కానరానిస్కారము వలనను మెట్టు విమనము గాట్టియు కౌన్సిలు సంఘములకు వదిలివెచ్చిరి. దేశవాదయందు సమావేశమైన రాష్ట్రీయ కౌన్సిలు కమిటీవారు ఇట్టి ముఖ్యోత్తములం దాబాధ్యత ను జిల్లాకౌన్సిలు కమిటీలకు వదిలివెచ్చిరి. కానరానిస్కారము గావించుటకు కలిసిన నిబంధనలు నిర్వహించబడినవని యుద్యమ నాయకులు ఎంచినవో కానరానిస్కారమును గురించి నిర్ణయించు బాధ్యతను వారు జిల్లా సంఘములమీద వదిలివేయుకాదు. బొంబాయియందు జరిగిన నాయకులసమావేశమున మహాత్మా గంధీ గారు వచించినవిషయములను గమనింపరలెనని కోరుచున్నాను.

" సార్వజనిక కానరానిస్కారముల వలన అపాయములు నాడవలెను. కార్యమొనర్చుటకు ముందు నేను ఏమివిషయములు పర్యాలోచించెను. అందుచేత నే నాన్నే హితులను కౌన్సిలునాయకులను ప్రభుత్వమున దానికి గడంగ వలది కోరి తిని. దాని నతి జాగ్రత్త నొనర్పవలెను నాకు ఈ విషయమున దక్షిణాక్షికాక్షయం కోత యనుభవము గలదు నేను స్వయముగా దాని నొనర్చుననున వేచి గమనింపరలెనని కోరితిని" అని నుడిచిరి. సుహృద్దే ఆతిశయాకరము పర్యాలోచనము నవ సమయని కట్టిగ దిలచుచుండ, గుంటూరు అసహాయోద్యమవాదులు తొందరపడి జిల్లాను అల్లరులలోనికి దింపుట యుచితిమా? బొంబాయియందు నూచింపబడిన విధమున నొక రాండు పేటలు సమావేశము జరుగు నూ చ న లు గొప్పించుచున్నవి. అందుచే దేశజేమును నాలోచించి, ఉద్యమము ప్రస్తుత రూపమున వదలెనున్న నాయకులు ప్రజల ననేకకష్టములలో దింపు నీ కార్యముకు గడంగుటకు పూర్వము ఏమని కాదు, నూరు వందయము లాలోచింపరలెను.

మంగళగిరి, పామరలయందు సమావేశములు జరుగు నని తెలియుచున్నది. ఆ సమావేశము లందు ఈ విషయమున తీవ్రముగ నాలోచించెద గని నమ్ముచున్నాను. కన్నులనిరాకరము ననగాలో పెట్టుటలకు చాల విచారకర మగు చిక్కులు సృష్టించును.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

డి. ఏ. పరీక్షా ఫలితములు.

ఇంగ్లీషు (పాఠ్య I)

- 2, 10, 11, 13, 14, 18, 22, 23, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 37, 41, 47, 51, 56, 64, 73, 76, 84, 82, 86, 87, 93, 95, 98, 103, 106, 112, 118, 114, 117, 118, 121, 122, 129, 13, 132, 133, 135, 141, 145, 146, 151, 153, 156, 162, 164, 167, 168, 170, 172, 176, 179, 180, 182, 183, 186, 193, 195, 200, 204, 205, 213, 214, 215, 216, 221, 231, 232, 234, 240, 241, 249, 260, 282, 284, 285, 291, 298, 301, 302, 316, 317, 319, 322, 326, 331, 334, 336, 337, 338, 339, 344, 346, 348, 349, 350, 641, 651, 658, 661, 674, 683, 688, 689, 690, 694, 696, 697, 700, 701, 702, 708, 711, 713, 714, 716, 760, 763, 776, 780, 782, 783, 846, 847, 850, 851, 856, 859, 860, 864, 878, 919, 920, 921, 92, 941, 947, 960, 962, 963, 964, 965, 967, 987, 989, 1006, 1007, 1009, 1012, 1015, 1016, 1018, 1019, 1024, 1029, 1030, 1031, 1057, 1058, 1059, 1062, 1065, 1067, 1072, 1073, 1085, 1087, 1093, 1094, 1095, 1096, 1103, 1104, 1107, 1108, 1113, 1118, 1126, 1130, 1131, 1133, 1135, 1138, 1146, 1148, 1150, 1151, 1155, 1156, 1157, 1158, 1167, 1168, 1172, 1176, 1185, 1186, 1188, 1190, 1200, 1201, 1205, 1207, 1208, 1210, 1211, 1213, 1314, 1316, 1321, 1322, 1324, 1329, 1333, 1335, 1341, 1351, 1355, 1358, 1366, 1370, 1371, 1376, 1377, 1378, 1379, 1380, 1383, 1387, 1393, 1399, 1401, 1405, 1406, 1456, 1461, 1462, 1478, 1484, 1482, 1481, 1485, 1490, 1492, 1496.

డి. ఏ. గ్రూపు (6)

- 467, 506, 509, 522, 567, 608, 620, 1318, 1341, 1435, 1442, 1509.

గ్రూపు ii (ఏ) ఫిజిక్స్

- 51, 87, 90, 147, 365, 369, 382, 437, 458, 495, 512, 556, 558, 618.

గ్రూపు iv

- 15, 16, 21, 36, 57, 86, 113, 129, 145, 150, 387, 397, 409, 450, 494, 505, 534, 542, 560, 574, 581, 586, 595, 606, 633, 736, 897, 997, 1040, 1253, 1407, 1463.

డి. ఏ. ఆనర్స్ ప్రిలిమినరీ.

- 3, 4, 5, 7, 8, 11, 12, 13, 14.

పార్లమెంటు ఎన్నికలు

జనవరి 17.—ప్రస్తుత ప్రభుత్వమువారు ప్రభులసభ సంస్కరణ, వత్తకాభివృద్ధి మొదలగు తమవాగ్దానములను చెల్లింపక పూర్వము సామాన్య ఎన్నికలను జరుపరాదని యూనియన్లు ఒక ప్రకటన కమిటీవారు తీర్మానించిరి. 260 లోను 76 సభ్యులు మాత్రమే హాజరైరి. ఇకముందు జరుగబోవు చాలరాజ కీయసమావేశముల కిదియే ప్రథమము. కనీసాదమునాడు కొయ లిమను లిబరలు సమావేశమున లాయకు బార్టిగారు నూతన నేత నలు లిబరలు: తమను స్థాపించెదరు. ఈవత్తుమునకు చర్చిలుగారు అధికారమున రెండవవారుగ నుందురు.

ఎన్నికలు-వక్రము

అర్ధం బాల్కన్ గారు బ్రిటిషువక్ర సంఘమువారియెదుట నువ్వసించుచు ప్రస్తుతము వ్యాపారము చాల హింసముగ నున్న దనియు ఏపత్తుమువారు అధికారమునకు వచ్చినను వ్యాపార మింకను హింసజ్ఞి పోవాలదనియు నుడిచిరి. ఎన్నికలు ఒకటిరెండు వర్షములవరకు నాపనయిన నాపనలెను లేనియెడల వెంటనే జరుపవలయు నని వీరు నుడిచిరి.

స్పెయిను రాజకీయములు

జనవరి 19.—ఇటీవల స్పెయిను రాజకీయములందు సిబిలు మిలిటరీ అధికారులకు లిబరలులచే విమరుణ్ణితి సృష్టించెను. ఇప్పుడు సిబిలు అధికారులు విజయలైరి వారు స్వాతంత్ర్య సమ్యక్ ప్రభుత్వమునకు లొబడుననున తెలుపుటచే మారేగారి మంత్రివర్గమే అధికారమున నుండెను. ప్రధానమంత్రిగారు మారేగారు తమరాజీనామాను రద్దు చేసికొనిరి.

ప్రభుత్వమువారు, సైన్యమును, ఆయుధములును, పన్ను
లిక్వముని తట్టుదలతో సుదృఢమును సాగించుచున్న పల్లెటూర్ల
పామర జనమును భయపెట్టి పన్నులను వసూ
లు చేయవలెనను నుద్దేశముతో, చెన్నపురినుండి కొన్నిమంది
ఫిరంగులు, 25, మంది జాతి సైన్యమును, నేటికడయము తెప్పించిరి.
ఈపటికోజున, ఎక్కుమంది సైనికపలకములు వచ్చునని
తెలియుచున్నది. ప్రజలకు కాంతమే కరణ్యులని గట్టిపట్టుదల
తో, నిర్భయముగ మెలంగెదరుగాక!! చేకమంతకును, కార్య
శాస్త్రములలో కదనరంగమై యుద్ధులును విరాజిల్లుచున్న
గుంటూరుయొక్క క్రింద నెటులకాపాడెదరోయని, ఆంధ్రజేకమే
గాక, భారత జేకమంతయు నెదురుకాంచుచున్న దనుటకు సంగి
యము లేదు.

నేటుకొన్ని డిల్లీలో సమావేశమగుట

దేశీయ నాయకుల సమావేశమును గూర్చిన తీర్మానము

తీర్మానము చర్చ - అనుకూల వాదులు నిర్దోగమాటముగా మాటలాడుట -

అన్ని సాధనములను విధిలమైన తా నాజ్ఞోల్లంఘనమునే అవలంబించు నని భూర్జీగారు ఖండితముగ తెలుపుట
ఉద్యోగసభ్యులు సర్వ శంకరనాయకుగారి లేఖ నాధారము చేసుకొని సభ జరుగరాదనుట
తీర్మానము వీరి పోవుట.

ప్రభుత్వసంఘము గానివిషయములను పరిష్కరింప
టకు 18 వ తేదీవరకు సభ జరిగినది. సభ్యులు కొద్దిమంది
వచ్చిరి. ప్రేక్షకు లెవరును రానేలేదు. వారందరును సామ్రాజ్య
శాసనసభకు వెళ్ళియందురు.

శామలానుగారి తీర్మానమును వదలుకొనుట
ప్రస్తుత రాజకీయస్థితినిగూర్చి విచారించుటకు ప్రభుత్వ
మువారును ప్రజానాయకులును శాసనసభ్యులును సమావేశము
కావలె నని తా ముపాదించవలచినతీర్మానమును ఏ సమాధాన
మును చెప్పకుండనే శామలానుగారు వదలుకొనిరి.

బర్మాను యిండియానుండి విడదీయుట.

ఈతీర్మానమును ముగియంగపోయిగా రుపపాదించి
రి. బర్మాను యిండియాను విడదీయుటను గూర్చి యొకసంఘ
మును నియమింపదగు నని వీరు పాదించిరి. వీరికి కాలిమీద
కురుపువేయటచే కూర్చుండియే మాటలాడిరి.

బర్మావారు తమదేశమున స్వభాతి సంతకీంచుకొను
టకు గట్టిపట్టుదలను కలిగియున్నారు. బర్మా ప్రత్యేకావశ్య
కతలను బట్టి ఆదేశ జభివృద్ధి నొందవలెను. ఇండియా ప్రభుత్వ
మునందును యిండియామంత్రి కార్యాలయమువద్దను బర్మా
ప్రతినిధులు కాన్వోముగా నుండవలెను. లేకున్న బర్మాకు స్వ
ము కలుగును. ప్రస్తుత మట్టిపాతనిధ్య మేమియును లేదు. స్టే
టుకొన్నింటిలోను సామ్రాజ్యశాసనసభలోను బర్మావాకి చై
యొక స్థానముమూలమే యున్నది. ఇండియామంత్రి సంఘమున
ఉండియాస్టాండింగ్ కమిటీలో సామ్రాజ్యసభయందు నానా
దేశసంఘమునందు భారతీయసభ్యులున్నారు. వారుగాని
ఇండియాప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక సలహాసభ్యులుగాని ఎన్న
డును బర్మాకు వచ్చియుండలేదు. బర్మావారు నాగరికతయందు
భారతీయులకంటె వెనుకబడినటు కాధాత మేమియును లేదు.
బ్రిటిషుపరిపాలన మేప్పుడుటకు పూర్వమే బర్మావారు దేశ
భావలలో చాల పొండికెక్కుమును బడసి యుండిరి. బ
ర్మాలో వ్యవసాయ పరిశ్రమిక ఖనిజసం
పద మొందుగలదు. గాన వాని సభివృద్ధి నొందించుకొనుట కా
దేశమున కవకాశము లేకుండ చేయగూడదు. అధినివేశన స్వపరి
పాలనమును ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమునుగూడ యిండియాకంటె
బర్మాకి అవసరముగా కావలసియున్నది. భరతఖండమున పా
శ్చాత్యులు సంపదను కొల్లగొని పోవుచున్న బర్మాలో పాశ్చా
త్యులును ప్రాచ్యదేశములవారు నంతకు నాలుగురెట్లధిక
ముగ కొల్లగొని పోవుచున్నారు. ఇండియాకు కావలసిన ధన
మును సమకూర్చుటకు యిండియాలోని కొన్ని రాష్ట్రములకు
తక్కువగా కష్టము చేసియుండ బర్మావారు మిక్కిలి హె
చ్చుగా పన్నుల నేల చెల్లింపవలెనో తెలియజాలవచ్చును.
నేను సమానముగ ఏలుబడిని కోరుచున్నానుగాని మరేసదు
పాయమును కోరుటలేదు. బర్మా సంతకీణము కొరకు చాల
హెచ్చుగు మిలిటరీ పోలీసుదళమును నెలకొల్పి యున్నారు.
బర్మా సరిహద్దు రక్షణమునకు నిలుపుదిన మిలిటరీ పోలీసువృ
త్తము నంతను సామ్రాజ్యనిధినుండి యే వ్యయపరచవలెను
నివిలు పోలీసు వ్యయమును మాత్రమే బర్మావారు భరింపవ
లెను. బర్మానేలలో హెచ్చుభాగమును యుద్ధసమయమున
యూరోపును మెసపొటేమియానును పంపిరి. ఆ నేలలో
కొన్ని దళము లిప్పటికిని బర్మాకు రానేలేదు. ఆ నేలల వ్యయ
మును సరిగ్ విధాగింపవలెను. నాకాదేశ, వైద్య, విశేషవిషయ
ములు మాత్రము యిండియా ప్రభుత్వముక్రింద నుండవలెను.
తక్కిన సర్వవిషయములందును బర్మాను యిండియానుండి విడ
దీయవలెను. ఇండియా బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతోనున్న బర్మా
ప్రతినిధులు యిండియా వ్యవహారములందేమియును కలిపించు
కొన గూడదు. బర్మాలోనున్న యిండియాలోని వివిధరాష్ట్ర
ములప్రతినిధులును యిండియాలోని వివిధ రాష్ట్రములందున్న
బర్మా ప్రతినిధులును వెడలిపోగూడదు. ఇండియా మంత్రియే

బర్మామంత్రిగూడ గావలెను. ఇండియాకును బర్మాకును రాజ
ప్రతినిధియొక్కచే యుండవలెను. భ్వలో అధినివేశ స్వపరి
పాలనము నేర్పరపవలెను. బ్రిటిషు దొరతనమువారు నిర్ణయించు
చుప్రకారము గవర్నరును కార్యనిర్వాహక సంఘమును ప్రజా
యత్ర ప్రభుత్వయత్ర కాఖలు నేర్పడవలెను. ఈ విషయమున బర్మావారు భారతీయుల పాశ్చాత్యుల సదా
వమును కోరుచున్నారని మాండ్లపోయిగారు నుడివిరి.

ఇతరసభ్యులు

దీనిని గూర్చి నెలానా హయతుఖానుల్లలా భాయిగార్లు
మాటలాడిరి. ఈవిచారణ చాలకష్టము. అందులకిది అవసరము.
బర్మాశాసనసభలో నిట్టితీర్మానము నుపపాదించినపుడు బర్మా
ను విడదీయుట వాంఛనీయమేగాని ప్రస్తుతమది జరుగదగినదిగా
దని ప్రజాప్రతినిధులే నుడివిరి. బర్మాప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయ
ముగూడ నదియేయని ఓడోనెలుగారు నుడివిరి. తీర్మానము వీరి
పోయినది.

ఆయుధశాసనము

దీనిని గూర్చి ముగిలాలా శుకవీరసింహు గారుపాదించిరి.
2 లక్షల రూపాయలకు తక్కువగాని మొత్తమును భూమిశక్తి
గా చెల్లించు కుటుంబముల యజమానులును కార్యనిర్వాహకు
లును ఆకుటుంబములలోని యుక్తవయసు వచ్చినవారందరును
ఆయుధధారణ స్వాతంత్ర్యమును కలిగియుండవలెనని వీరుపపా
దించిరి. దానిని హయతుఖాను అనినాటు యిష్టంగా ర్థనవదించి
రి ఏశాసనమైనగాని ప్రజల కందరికిని సమానముగా వర్తింప
వలెనుగాని పక్షపాతముకూడదు గాన ఈతీర్మానము పనికిరాద
ని రజాఅలీగారు నుడివిరి. ఓడోనెలుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.
తీర్మానము వీరిపోయినది.

దేశీయ నాయకుల సమావేశము

ఈ సమావేశమును జరుపుటనుగూర్చి ఆలోచించుటకు
సామ్రాజ్యశాసనసభ స్టేటుకొన్నిలు సభ్యులందరును కలసి ఆ
లోచించుటకు రాజప్రతినిధిగారి రేపుట చేయవలెను. ఆసభకు
పులికాప్రతినిధులు ప్రేక్షకులును రానియగూడదు. నేటి రా
జకీయస్థితి కడువిషమముగా నున్నది. బ్రిటిషుదొరతనమువారి
దేశమున పాశ్చాత్యవిద్యావిజ్ఞానముల వ్యాపింపజేయుటచే దేశ
మునందు స్వపరిపాలనాసక్తియు సంరంభమును ప్రజలయ్యె
ను. 20-8-1917 ప్రకటనమువలన దేశమునందు భిన్నాభి
ప్రాయములు కలిగినవి. జాతీయభావమత్య
ధికముగ ప్రబలుటచే 1919 లో బ్రిటిషు దొరతనమువారు
దార పాత్రోషికమును భావముతో నొసంగిన సంస్కరణము
లను దేశీయులలో నొక తెగవారు నికృష్టముగ భావించి తిర
స్కరించిరి. మరియొకపక్షమువారు చాలవని అప్రదే భూషిం
చుచున్నారు. శాసనసభలలో గతతత్వరమున జరిగినపని సం
త్సృష్టరమని భావింపబడినది. దొరతనము వారకలంబించిన
చర్యలభావకార కాదని శాసనసభ్యులలోని ప్రముఖులు తలచు
చున్నారు. అసహాయోద్యమప్రాబల్యమందు వలన నతిశ
యించినది. మెలగోను, ధార్వారు, బొంబాయి, ముంబాయిలలో
జరిగిన దురాగతములక్రింద నా యుద్ధమును పరిణమించుటచే
నవలంబుల సంఖ్య ప్రబలిగది. హరతాళముల సంఖ్య హెచ్చినది.
ప్రజలను భయపెట్టుట జ్ఞానపీనుజను వివేకులు నగు ప్రజల
నుదేశము కలిగించుటవలననే హరతాళములు ప్రజలె ననుట
నిశ్చయము. ఆజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటవలన ప్రజల కల
హమును ప్రాణాశ్చయము కలుగునని ప్రారంభింపట కొంచె
మైన నాలోచించుట లేదు. నిర్బంధము వలన శాంతి నెలకొని
నను అది దీర్ఘకాలము నిలువదు. ప్రభుత్వపక్ష మూనినవారును
అసహాయోద్యమమును నిరసించినవారును దౌర్జన్య
మును గర్హించినవారు నగు మితవాద నాయకుల అభిప్రాయము
లను ప్రభుత్వమువారు తృణీకరింపగూడదు. ఈ నాయకులు
నిర్బంధవిధానమును నిరసించిరి. విప్లవసంఘములను పొంబుల

వేయు వారిని నిరోధించుటకు సవరణ చట్ట ముమోదించబడెను.
వలంబించు సంఘములపై దానిని ప్రయోగింపగూడదు. ఆలోచన
లేని ఆరెస్టులవలనను కఠినశిక్షలవలనను అసహాయోద్యమ ప్రతి
కూలుకుగూడ సానుభూతి తొలగిపోయినది. రాజప్రతినిధి కల
కత్తాప్రసంగము దేశీయనాయకుల సమావేశమునకు కవాటబంధ
మును కలిగింపలేదు. ఆ సమావేశమును జరుపుదు లేని తాత్కా
లికముగా హరతాళములు మున్నగువానిని నిలిపేదమని గాంధీ
గారుగూడ బొంబాయిసభలో తెలిపిరి. ఆ సభను గూర్చి ముం
దుగా ఎటుల ఏ పద్ధతులవూద ఏ ఫలితముకొరకు నను విషయ
ముల నిర్ధారణ చేసినగాని దానివలన లాభములేదు. ఇండియా
ప్రభుత్వము - శాసనసంఘములు - మితవాదులు - అతివాదులు;
యీ నాలుగు వర్గములకు చెరి ఆర్గర్ ఎనయండు ఓర్. ప్రతి
నిధు లా సభయందుండవలెను. ఈ నాలుగు వర్గములవారికిని
సమాధానము వదిలిన సమావేశము సఫల మగును. బొంబాయి
సభలో గాంధీగారికి తెలిపిన విషయములను నేను చదివితిని.
కాంగ్రెసువారు గాంధీగారిని డిక్షేటరుగా నియమింపగా నతడు
అసియాఖండ వాసుల కందరికిని గూడ డిక్షేటరు నని భావించు
చున్నాడు. అతడు భావోన్మాదియే గాక సమయజ్ఞుడు సమ
యానుకూలముగ లొంగుచుండెను. పలుసారు లట్టిదివరకు మారి
యుండెను. గాంధీగారు వచ్చిన సతే. లేకున్నను ఆసభను జరు
పుటలేన (ప్రభుత్వ పక్షమునకు బల మధిక మగును. బార్జి చక్ర
వర్తిగారు 1911 లో నీ దేశమునకు వచ్చిపుడు వంగరాష్ట్ర
విభజనము రద్దుచేయబడెను. ఇప్పుడు యువరాజుగారిరాక రాజ
కీయ విషయములందు చక్కని ఏర్పాటులను కలిగించుగాక
యని వీరునుడివిరి.

సర్ ఆలెగ్జాండరు మర్రేగారు

బొంబాయిసభలో గాంధీగారును ఆ పక్షమువారును తె
లిపిన విషయము లాల్మోగారముగల భారతీయులెవరు నామో
డింపదగినవిగా నుండలేదు. ఉత్తరువులను రద్దుచరచవలెను. శిక్ష
కులను వదలవలెనని వారు కోరిరి గాని నిర్బంధశాసన విచారణ
సంఘసభ్యులగు భూర్జీగారును తక్కిన ఆర్యు భారతీయ
సభ్యులును సవరణచట్ట ముచులలో నుండవలెనయే నిశ్చయిం
చిరి. ఎవరైన బుద్ధి పూర్వకముగ న్యాయనిబంధనల ధిక్కరిం
చినవానికి శిక్ష లేప్పదు. న్యాయనిబంధనల ననుసరించువారిని సం
రక్షించుటకు ప్రభుత్వమువారు చర్య జరుపక తప్పదు పటావా
ఖైదీలుగూడ తెలిసియే ఆజ్ఞోల్లంఘన మొనరించి శిక్షకు లైరి.
లేమ ప్రయత్నములను మానమని గాంధీగారు తెలుపలేదు గాన
సమావేశమును జరుపుట కింకను సమయము రాలేదని వీరు
నుడివిరి.

హయతుఖానుగారు

వీరు తీర్మానము నామోదించుచు సమావేశమును కోరు
వారసహాయవాదులతో రాయబారములు జరుపవలె ననిరి.

భూర్జీగారు

అరాజకసంఘములు దేశమునందున్న పని రుజువుచేయు
టచే సవరణచట్ట ముండవలెనని నేనును నాతోడిసభ్యులు నంగీ
రించితిమి. ఇప్పుడా చట్టమును వివేచన లేకుండ అరాజకములు
గాని సంఘములకుగూడ వర్తింపజేయుచున్నారు. ఈ విషయ
మున ప్రభుత్వమువారు సమ్మించి మోసగించిరి. నాయకుల
సమావేశము సఫలము కావలెనని గాంధీగారి రాసభిరు ముఖ్యము
గా రావలెను. కాంగ్రెసు ప్రతినిధిగాగాక ఏ మరతును లేకుండ
ఏసభకైన వచ్చెనని గాంధీగారు చెప్పిరి. మహమ్మదాలీ షేక్
తాలీగార్లు వచ్చినగాని సభవారు చేయు పరిష్కారములకు
మహమ్మదీయు లెవరు నంగీకరింపరు. (రజా అలీగారు. వినండి
వినండి) ప్రతికూల ప్రయత్నముల నన్నిటిని కట్టిపెట్టి స్వదేశీ
జాతీయవిద్య మద్య నిరసనములను మాత్రము కొనసాగించుటకు
గాంధీగారి రంగీకరించిరి. ఈ నెల 21 వ తేదీ వరకును ఆజ్ఞోల్లం
ఘనమును నిలిపియుంచుటకు కాంగ్రెసు కార్యసంఘము వారు
తీర్మానించిరి. గాన నాయకుల సమావేశమున కిదియే యుక్త
సమయము. దేశమునకు జరిగిన అపకృతులను తొలగించుటకితర
ప్రయత్నములన్నియు విఫలమైనపుడు ఆజ్ఞోల్లంఘన మొక్కటి
యే కరణ్యము. తక్కిన ప్రయత్నము లన్నియును విఫలమైనవని
నాకు తోచినపుడు నే నాజ్ఞోల్లంఘనమునే అవలంబించెదను. అది
ఆజ్ఞోల్లంఘనము ప్రజాకలహమే అని నే నంగీకరింపెదను. అది
ప్రారంభమైనపుడు మనమందర మెవలెనుండుమో ఎవరెవరుగూ
రని భూర్జీగారు నుడివిరి.

బారువాగారు

ప్రభుత్వచర్య లాగిహము కలిగించెను గాన సమావేశ
ము జరుపవలెను.

బొడోనలు గారు

• మీరు దీర్ఘస్వాన మొనరించిరి. కాని బాగుగా విన్నవించలేదు. వలంటిరులపై విధిలేక దొరతనమువారు చర్యజరిపిరి. దౌర్జన్యము కనబడిన అసహాయోద్యమమువై చర్య జరిపెదమని నవంబరులో దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. మామూలు చట్టములు నిరుపయోగ మయ్యెను. దౌర్జన్యము బెడరింపులు నిరోధము ప్రబలెను. వంగ, సంయుక్త రాష్ట్రములందు జరిగిన నిరోధములను గూర్చి గవర్నరులు స్పష్టముగా తెలిపిరి. కలంటిరులు బహుపురమందిరము నా క్రమించిరి పంజాబులోని అంబలా డిస్ట్రిక్టు మామనరు తెలిపెను. గాన సవరణ చట్టమును దొరతనమువారు జరుప వలసి వచ్చెను. అరాజకసంఘములకే యుద్దేశింపబడిన వలంటిరుల దౌర్జన్యము చేయుటచే వారికి గూడ రక్షింపజేయబడెను. భూర్షి గారు ప్రభుత్వమువారిపై నిందమోపిరి. కాని ఢిల్లీలోని వలంటిరుల చర్యలన సవరణ చట్టములులో నుడవలెనని మేము నిశ్చయించితిమని నివేదికములందు వేరొకతావున నాసంఘమువారి వివరించిరి. సంస్కృతములను గూర్చిన చర్య ఎన్నడైన జరుగవచ్చును. అది వేరవిషయము. ఈ సందర్భములో దానిని గూర్చిన తీర్మాన మొక్కటియు నిదివరకు పాపాదించబడలేదు. నేటి ప్రశ్న నాయకుల సమావేశము. దానిని గూర్చి కలకత్తాలో రాజప్రతినిధిగారి తెలిపియున్నాడు. అట్టి సభ జరుగవలెనని కోరె మని కాంగ్రెసు సభలో మాలవ్యా గారు ప్రపాదించగా హెచ్చుపది ప్రతిపూలు రయిరి. తరువాత బొంబాయి సభ జరిగినది. కొన్ని తీర్మానములు చేయబడెను. వాని కంగీకరించుట ప్రభుత్వమున కవసరము. వలంటిరులు ప్రచారము నలుపరచిరి అసంఘములు నిలుపబడెనని గాని రాజద్రోహ చర్య జరుగదని గాని వారేమియును వాదన మిచ్చలేదు. హర్తాళములును బహిష్కరణమును మాత్రము మానెద మనిరి. వలంటిరులు చేస్తున్న నే యందుము. నాయకుల సమావేశ ప్రయత్నములతో పాటు ఆజ్ఞోల్లంఘన ప్రయత్నములు గూడ జరుగుచునే యుండునని గాంధీగారు నడిపిరి. ౧౮ శతకరుచారు గారు చెప్పిరిని తెలిపియు గాంధీగారితో నే చర్యయు నిరుపయోగము. గాంధీగారు రిండు చేరరు. గౌరవనీయుడు నేర్పాటును జరుపరు. అసాధ్యములగు ఆయన పరతులు జరిగిన నేగాని ఏకమావేశమును గాంధీగారు కోరరు. అసహాయము లిధివమును మార్చుకొనుటకును దొరతనమువారి తీర్మానమున కంగీకరింపజాలరు. అంగీకరించినచో అసహాయవాదులకే ప్రోత్సాహ వధిక మగు నని బొడోనలు గారు నడిపిరి.-(హర్షము)

కపర్తి గారు

సామాజ్యకానన సభ స్టేటుకాన్సలు సభ్యులు మాత్రమే కలసి ఆలోచింపవలెను. ఎ గుటి వారు రా గూడ డు. అతివాదులను గూర్చి నేత నాగారు నడిపిరి. వారు తుపాకులను చేయుదురు. బాంబులను చేయుదురు. వారిపనిని నేనాధిపతిగారు నేరొకచో నేరు పరిశీలుల క్రింద చక్కచేయును. (హర్షము) అతివాదు లాసభకు రాగూడదు ఇక అసహాయవాదులను మిథవాదులునున్నారు. నునము అరెండు తెగలకు మధ్యభామున నున్నాము. మన మేలికను చేరము. మనము స్వతంత్రము. మనము సహాయవాదులము. నేనును మరి పెక్కుమందియు నీ పక్షమునకు చేరవారము. వారు ప్రకటించుకొనున్న చారికక్ష, దేశమునందు కలదు. ఈ కాననసభను పాటింపక నీని తృణీకరించువారిని ప్రార్థింపవలెనని అవసరము కలిగిన దని నేను తలంపను అని కపర్తి గారు నడిపిరి.

లాలా సుకవీరసింహుగారు

రన్ని కక్షల నాయకుల సమావేశమును జరుగవలె ననిరి. కాననసభ్యుల సమావేశము మాత్రమే జరిగిన లాభము లేదని మీరు నడిపిరి.

రజా ఆలీఖానుగారు

బొడోనలుగారి ప్రసంగము నాకు సంతృప్తి కలిగింపలేదు. బొంబాయిలో అల్లరులు జరిగెను. కలకత్తాలో కొందరు బెడరించిరి. అంతమాత్రమున సవరణ చట్టమును ప్రయోగింప నవసర మగుపడెదు.

అధ్యక్షులు:—మీ ప్రసంగము సింహాగారి సవరణకు సంబంధించి యుండవలెను.

రజా:—నా ప్రసంగ మసంబంధముగా నున్నది.

అధ్యక్షులు:—అవును.

రజా:—అటులైన నేనిపుడు విరమించి ఆకాశము కలిగినపుడు ప్రధానతీర్మానము మీదనే మాటలాడెదను.

సభవా:—నే నీ సవరణ నంగీకను.

కాలీగారు

మొదట కాననసభ్యులసభను జరిపి విమర్శించుననమైన నాయకులసభను జరుపవచ్చును.

మా మక్కిగారు

సింహాగారి సవరణ ఆచరణానుకూలము గాదు. గాంధీగారు బొంబాయిలో నవంబరు-చివర వద్దతిని ప్రపంచమున రాజనీతిజ్ఞు లెన్నడు నెచ్చట గూడ నకలంబింప లేదు. కా పక్షమువారు సభకు రాగోరరు. నేను ప్రతినిధిగా రాలేదు. నేను నా పక్షమువారికి సలహా చెప్పటకు వచ్చితిని. మీ తీర్మానములు తేలికానీతికరము లని నే నంగీకరించెదను కాని నాకు వానితో సంబంధ మేమియును లేదు అని గాంధీగారు నడిపిరి. నాయకులసభకు గాంధీగారిని పిలిచిన ఆసభలో గూడ గాంధీగారు రిటులు మెలంగ దని సింహాగారు వాదన మిచ్చులరా? వారాలోచన చెప్పటకు మాత్రమేగాక దేశభక్తితో సభాచర్యలో సాల్పాండుని సింహాగారు చెప్పులరా? లేనిచో నీ ప్రసంగ మనుచితము. ౧౮ శతకరుచారుగారి దేశభక్తి నెవ్వరును శంకించువా రుండరు. అట్టివా రభ్యుత్థులను వదలి మైయున్నాడెకట లేఖ వ్రాయవలెనవచ్చునని. గాంధీగారు తమ పక్షుల నన్నిటిని కట్టికట్టి వచ్చి సభను జరుపవలెనని ప్రభుత్వమును కోరవలెను (హర్షము) అని మక్కిగారు నడిపిరి. సింహాగారి సవరణ వీగియొనది.

రజా ఆలీఖానుగారు

అమెండుమెంటు చట్టమును వలంటిరులపై ప్రయోగించుటకును నాయకులను చెరసాల కంపుటకును దొరతనమువారు దిగినకారములను చూపలేదు. 100 కి 99 మందిపై నత్యధికమగు పలుకుబడిగల మహాత్మా గాంధీగారిని తృణీకారముతో చూచుట పాడిగాదు. ఈ సభలో నొకసభ్యుడు గాంధీమహాత్ముని గాంధీగారిని యైన నొక గాంధీయని నుజువుట చాల విచారకరము.

అధ్యక్షులు:—మనము మేక్సిసియరు మహాకవిని మేక్సిసియరుని అందుముగాని మేక్సిసియరుగారని అందుమా?

రజా: గాంధీ అని నడిపిన సభ్యున కభ్యుత్థునినంటి వ్యాఖ్యానసహాయము లభించినందులకు నేను సభ్యుని అభినందించెదను. (నవ్వు) గాంధీగారు హృదయమున సహాయవాది. ఈ తీర్మానమును తిరస్కరించుటవలన నీ సభవానికి గొప్ప బాధ్యత తలపై బడుచున్నదని భానుగారు నడిపిరి.

మక్కిగారు

మీరు వెనుక చెప్పిన హేతువులే మరల చెప్పిరి. ఈ సభలోను కాననసభలోను సభ్యు లేవిషయమునైన చర్చించుటకు స్వాతంత్ర్యము కలదనిరి.

భూర్షి:—మేము విదేశవిషయములను చర్చింపగలమా?

మక్కి:—విదేశ విషయములను సరిగా చర్చింపవలయున్న రాజ్యభితికి సూచనలను చేయవచ్చును. ఆ విషయమున గూడ ప్రభుత్వమువారు మహామృతీయులకు ప్రతినిధులుగానే పనిచేయుచున్నారు. నాయకుల సభయందు చర్చింపబడవలసిన విషయములనన్నిటి నీ సభయందే చర్చింపవచ్చును. ఆ సభ అనవసరము. గాంధీగారికి 100 కి 99 మందిపై పలుకుబడి కలదనుట అతిశయోక్తి. అటులైనచో నొకను చాలమంది విద్యార్థులు పాఠశాలలలో చదువుటయు నిరతులు ప్రభుత్వోద్యోగులుగా నుండుటయు ఏల జరుగునని మక్కిగారు నడిపిరి.

సర్ ఆగ్రగ ప్రభుగారు కృతకే కాశీ ప్రాయము నిచ్చిరి.

శ్రీ. ప్రి. రంగస్వామయ్యగారు అనుకూలభావమును తెలిపిరి. అల్లరలకు గాంధీగారు బాధ్యులని సెధనాగారు చెప్పినది గిగాదనిరి.

గాంధీగారు టనుకు జరుగగా గాంధీ అని నే ననుటలో గాంధీగారి కౌశలవచనము నా అభిప్రాయము కాదని మర్రే గారు నడిపిరి.

లాలా సుకవీరసింహా, కాలే, బాభుగారు తీర్మానమును బలపరిచిరి. సెతీనాగాడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. కపర్తిగారి తీర్మానము వీగిపోయినది. సెతీనాగారి తీర్మానము వీగిపోయినది. ఓట్లు పుచ్చుకొనగా 10 మంది అనుమతులు 23 మంది ప్రతిమొలురు. చరనాంసింగుగారు తటస్థులు.

అనుమతులకేర్లు

1 శ్రీ. వి. రంగస్వామయ్యగారు 2 లాలా సుకవీరసింహాగారు 3 భూర్షిగారు 4 సెతీనాగారు 5 సర్ జుల్మికరాల్ గారు 6 బాబువాగారు 7 సర్ ఉమర్ హాయతుల్లానుగారు 8 కయ్యము రజా ఆలీగారు 9 హుసేను బాభుగారు 10 కాలేగారు.

ప్రతిపూలుకేర్లు

ఉద్యోగసభ్యులందరును 1 క్యాచల్లాగుగారు 2 కపర్తి గారు, 3 దివాను తెక్కయగారు 4 లాలా రామచరణదాసు రసయ్యుడు బహదూర్ గారు 5 నవాబు ముజుమ్మాఖానుగారు 7 జనులు యస్థులు గారు.

తటస్థులు

రాజా హరనాంసింగుగారు.

భూర్షిగారి తీర్మానము

భూర్షిగారుగూడ నిట్టి తీర్మానమునే యుపపాదించ గోరుటచే దానిని వడలుకొనిరి. సభ తిరిగి 18 వ తేదీ సాను వారమునాడు జరుగును.

యువరాజు వర్మటనము.

బెంగళూరు, 18-1-22:—ఈసాయంత్రము యువరాజు పోలో ఆడెను. యువరాజుగారి పక్షము గెల్చెను. అటస్థలమున కొకప్రక్క భారతీయులకును యూరపియులకును రెసి డెంటు విందుచేసెను. ఇది అయిననెనుక చూపరులు యువరాజు వీడ్కోలుపు చూచుటకు మూగిరి. ఈరాత్రి రెండెంటు భవన్ములో చిన్నవిందుక, నాట్యమును జరుగును. 11 క్లకంటలకు మైసూరుకు బయలుదేరుదురు.

మైసూరు 19-1-22:—యువరాజు కిట నుంచినతాగ్రము టరిగెను. ప్రతమున విశాలమైన వాధులును గొప్ప భవనములు బహు యలంకారము గ నుండెను. వీధులలో జనులు నిండిపోయిరి. పల్లెటూరివారు, విద్యార్థులు యువరాజును చూచి చాల యానందించిరి. మహారాజుగారును మయసూరు యువరాజుగారును సంస్థాపు సైన్యములతో సూరేగురు రైలు వద్దకుపోయి యువరాజును సత్కరించిరి. కర్ణాటకార్కవద్ద సాగగా ఒకగొప్ప సంస్కృత పండితుడు పురజనుల పక్షమున సంస్కృతమున స్వాగతోపస్వానము చేదిపిరి. మునిపల్ ఆశ్రయము స్వాగతోపస్వానము నిచ్చిరి. యువరాజుగారి రాకకలన వారు ప్రజలను ప్రేమించుటయేగాక ప్రజలకు రాజకుటుంబము నెడల భక్తికరుడుని చెప్పిరి. యువరాజుగారిట్లు బడులు చెప్పిరి. మీస్వాగతమునకు వందనములు. మాతండ్రిగారి వలెనే నేనుగూడ మయసూరు సంస్థానమునకు రాగలిగినందుకు సంతోషించుచున్నాను. మైసూరువాకుల పౌర సౌఖ్యము లకోరణ మీసంఘము చేయుచున్న ప్రయత్నముల విని నేను చాల సంతోషించితిని. మహారాజుగారికి తగిన ముఖ్యపట్టణమును చేయవలెనని మీకు చేయు యత్నములు ప్రశంశార్హములు. ఇక్కడ నేను చూచుసంగతుల నెప్పుడూజ్ఞాపక ముంచుకొందును. తరువాత యువరాజును పుష్పమాలాలంకృతుల చేయి యూరే గింపు సాగిపోయెను. పురపరిశ్రయ చక్కగ నలంకరింపబడెను. మైసూరులో కార్యక్రమము తక్కువ. రెండు రోజులు కారు పూరులో నేటయందు గడపుదురు. రాత్రి ప్రభుత్వభవనమున విందు జరుగును.

విందు అనంతరము యువరాజుగారి ప్రసంగము

మీరయచూపిన రాజభక్తికి చాలా వందనములు. నాకు సంతోషము గలిగించు విషయములు నేనివి మీరు వదలియుండలేదు. మాతండ్రిగారి రిచటికి 1905 లో వచ్చియుండిరి. బ్రిటిషు రాజ్యములో మీ సంస్థానము నిత చక్కగ నిర్మించిన వినిన యెడల మాండ్రీ చాల సంతోషించును. కడచిన 16 సంవత్సరము లో విద్యవిషయమున హుగొప్ప యభివృద్ధి చూపినారు. విశ్వవిద్యాలయము నేర్పాటు చేసినారు. పారిశ్రామిక విషయమున యభివృద్ధి చూపియున్నారు. ప్రజాప్రతినిధులు, సమావేశములు మొదలైనవానిసహాయమున ప్రజలయంగీకారముతో పరిపాలించుచున్నారని వినినప్పు డాయన సంతోషించును. మైసూరు రాజ్యమునకును బ్రిటిషురాజ్యమునకును గల సంబంధమును మీరనేకపర్యాయములు వక్కాణించియున్నారు. మహాసంగ్రామము ప్రారంభము కాగనే రాజభక్తిమగ్నము నున్న ఓట చర్యలు తీసికొనియున్నారు. 1905 లో మీ సైన్యములను బాగుగ రెయారుచేయుచున్నారనియు సామ్రాజ్యరక్షణకు పని కి వచ్చుననియు మాతండ్రితో చెప్పియున్నారు. ఈ పలుకులు నిజము. మీ సైన్యములు ఈ జప్తు ప్రయాణమై యట పోరి జెరుసేలం లొంగిపోవరకు వీరయధ్యులు చేసిరి. ఓర్డినోడించి సిరియాలోనికి మన సైన్యములు పోవుటలో వారు చాల సహాయము చేసిరి. హైహంద్ర వారు విగోధిని సారోలి 300 ఫిరంగులను పట్టుకొనిరి. చివరకు ఎలెప్స యుద్ధములో చాలా నష్టము కలిగినను బాగుగ యుద్ధముచేసిరి. 1920 లో వారు తిరిగి వచ్చిరి. వారు బడిసిన బహుమూనము లే కౌర్యమునకు దాహరణము. ఇంకొక సైన్యము 1916 లో మెసపోటేమియాకు పోయి యుద్ధాంతమునకు కటపోరి. మీ సైన్యములేగాక మీ పౌరులు భారతీయ సైన్యములోకూడచేరిరి. భవనసహాయుగూడ బాగా మీరుచేసియున్నారు. యుద్ధారంభమున మీరు 50 లక్ష లిచ్చియున్నారు తరువాత 18 లక్షలిచ్చియున్నారు. మీ సంస్థానము 14 లక్ష లిచ్చిరి. 105 లక్షలు యుద్ధములుమిచ్చిరి. మీ ప్రజలు 2 లక్షలు దానమిచ్చిరి. 118 లక్షలు యుద్ధములుమిచ్చిరి. మొత్తముమీరు మీరు మీ ప్రజలు 2 కోట్ల రూపాయలు సహాయము చేసిరి. ఇంతేగాక కలప గింగిల్లునెయ్యవలెన పరికరములను చాలా పంపించున్నారు. యుద్ధములో మీరు చేసిన సహాయమునకు నేను వందనము తీయవలెను నాయధ్యక్షులు. మీకు చాల అలస్యమయినదిగాని యీవిషయములు వినుటకింపైనవి. కావున నిప్పుడు కలపగోహిత్ హైసెన్ శ్రీ ౧౮ కృష్ణరాజ ఒడయారు బహదూరు మహారాజుగారికి దీర్ఘాయురారోగ్యముల కొరకు దేవునిప్రార్థింతము.

ఎలక్ట్రిక్ బంగారు కర్రలు 150 గజలు కట్టిన మేలు
రకపు లక్ష్మీమణి నామ కర్ర
గిన నడ్డాలము 8-0-0
మేలురకం 4-8-0
వెండి కర్రలు దండ 2-8
వెండి కర్రలు దండ 2-8
8 పేట గడియారము గోలును వెల రూ.
రెండు పేట గడియారము గోలును 1-కి రు 2-0-0
సిక్కిల్ గడియారము 6-4-0, వెండి గడియారము 9-0-0
డిట్ మేలురకం 15-0-0, రాత్రిల నుండు గంజును చూపునది
7-0-0, డిట్ నాణుగు
మా అలది కి 0-0-0
గడియారములతో కూడ
చేతికి ధరించు పట్టు గాని
గోలును గాని కోరిన విధ
ముగ పంపబడును.

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము
ఆర్థికా స్థాంతులకు పంపింపబడును.
కె. నాదముని అందు నన్ను.
(2792) 184 చై నాబజార్ రోడ్డు, మదరాసు.

భరతఖండమున అనేక స్వర్ణ పతకములను
ముదటి తరగతి యోగ్యతాపత్రములను పొందిన

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారి

మధుమేహము, బహుమూత్రము అను క్రూర
వ్యాధులను బోగట్టి, యెట్టి ఆకర్షణకరము లోగికి
శ్రమ నివారణమును కలుగ జేయుటకు సిద్ధము చేయ
బడిన నిత్యవైద్యమును నిశ్చయమైన యావధము.
ఈ యావధములకు గుణమును గాంచిన గోపాలా
చార్యులు తమకు కలిగిన అధిక ప్రయోజనమును
కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ నొప్పుకొనుచున్నారు.
వెల బుడ్డి 1-కి రు 8-0-0.

మాతలుగ్రహయము

గర్భిణీ శ్రీలకు అనేక కారణములచే సం. విండు
వాంతులు మొదలగు వ్యాధులను, బలహీనమును,
బోసణమును, చుట్టియు గర్భాశయమునకు బలము
నిచ్చును. అధిక ప్రయాసచే ప్రసవించెడి శ్రీలకు
బాధ అనునది లేకనే ముఖ్యమమును కలిగించును.
వెల బుడ్డి 1-కి రు 1-12-0.

(1045) ప్రణాలోపణి
గర్భి, చీడ, పానీసపుండ్లు, కాలినపుండ్లు వీరిని
నిస్సంకోచముగ నిర్మూలముచేయును.
వెల టిన్న 1-కి 0-8-0 అశాఖ.

ఆయుర్వేదాశ్రమం

41, ఆచారప్పకోవిల్లి, జి. టి. మదరాసు.
తంజిలివాసు: పండిట్ - మదరాసు.

ఇంకను శస్త్రముక్కర లేదు

శ్రీ దక్షిణవల్లూరు, కయ్యూరు (యస్టేట్) సంస్థానాధి
పతులచే పోషించబడుచున్న శస్త్రపు డాక్టరు అబ్దుల్ అజీజ్
సాహెబుచే ముద్రపెట్టెముగా తయారుచేయబడి అనేక యోగ్య
తాపత్రములు బడసిన మంగుల వివరములు:—

1. సిల్వరు పోడరు— ఇది రాచపుండ్లు మేహములు
ములు, సుఖసంబంధమైన రణములు, తుపాకి దెబ్బలు మాన్పు
ను. కర్రములతో చిట్టచుట్టు తుపాకిగుండ్లు, గాజు ముక్కలు
ఇవల ముక్కలు వస్త్రాలు ఆపలేదును లేకనే బయటకు తీ
యటకు పనికివచ్చును. కత్తిగోట్టు వస్త్రాలున్న గోలముట్టు
తామర కలుపుకొట్ట గజ్జి కర్రాచీ చుడనునూలు వస్త్రాలు
అమోఘముగా కుదురును. యావత్తు బీసబుతువులకు గాయ
ములకు బట్టబడు పనికివచ్చును.
వెల తులం 1-కి, రూపాయలు.

2. సిల్వరులోషణ— ఇది నోటిపూత, కాలిన
పుండ్లు రక్తవాళమునుండి కాయమున్న రక్తము నాఫటకున్న
పువయోగించును. గనేరియాను మాన్యుటలో దీనికి మించిన
మందు లేదని వాడుకదలన మీకే తెలియును. (8198)
వెల 1 అన్నబుడ్డి 1 రూపాయ.

3. పాముకాటుకు మందు— ఒకబుడ్డి వెల రు. 1.
4. కాభియాల్ సులేమాని— ఇది యూనాని
కాస్త్రము ప్రకారముగా తయారుకాబడినది. ఇది కండ్లు యె
దపు నీరుకాయట దురద కండ్లకలక యుండి చూడలేక పండుట
మొదలగు యావత్తు కండ్లబట్టులకు వ్యభాముధము.
ఒక బుడ్డి వెల 8 అణాలు.

5. కలరా మూత్రము— i మూత్రము 25 గల డబ్బీ
1-కి వెల 1 రూపాయ. ii తెనాచీ ఫల కు, అవున్న సీసా
0-8-0. ఇది కలరా నిగయిరా యావత్తు విరేచనములు నాం
తులు వీయిరావట్ల అమోఘముగ పనిచేయును.

6. ప్యాపునోప్సి వస్త్రా యావత్తునోకలకు
మందు— వెల సీసా 1-కి 8 అణాలు.
పై సుదహరించిన మందులన్నియు బర్మా వై కా చేతు
ల పుంగి అను ఒకమహానీయునిచేతనే కనిపెట్టబడినవి.

ఇంకను : వరములు కోరువామయ్యాక్రిందిచిరునామాకు
ప్రాసిన బడయగలరు. పై సుదహరించిన మందులు పువయో
గించు విధము, అనువాదములు మందు పంపునపుడు తెలుప
బడును.

Abdul Aziz Sahib, Native Doctor,
South Vallur and Vuyyur Estates,
Thota-Vallur, Kistna District.

మహాతగాంధీ
3149
భాయావటము వేసిన తెలుగు పేజరు
100 కాగితములు చేర్చి అట్టవైండుచేసి
కట్ట 1-కి అ 10; కట్ట 1-కి రు 6
కాట్ట 100-కి అ 14; 1000 రు 7-8-0
కివరు 100-కి అ 1; 1000 ,, 7-8-0
కాటండరు 1-కి అ 6; 12-కి ,, 3 8-0
మీ అచ్చుపనులకు మాకు వ్రాయుట.
Pictorial & Co., Printers, 41, Broadway, MADRAS.

అహదాబాద్ సభలు

కొలది ప్రతులు మాత్రమే.
ఇందు అహమద్ బాద్ పురచారిత్వమును, జేకీయ
సభాసంధిర రమ్యమును, తాత్కాలికాధ్యక్షు లగు హాకిం
అబ్దుల్ ఖానుగారి గంభీరపాస్నానమును, మహాత్ముని కవితా
స్ఫూర్తియును, చిత్రీకరణగాను, వారి గతీయతయొక్క యాత్రే
దంబు లగు సందేశములును యింపకునట్లు ముద్రింపబడినది.
వెల ప్రతి 1-కి 0-4-0
50 ప్రతులు 11-0-0
100 ప్రతులు 20-0-0
వాయిదా:— మూల గు వెంకటరమణయ్య,
(8856) కృష్ణాపత్రికాకార్యస్థానము, నందర.

The Right House for Watches & Clocks.
ఇనాం! ఇనాం!! ఇనాం!!!
గడియారము కొనువారేమిగుల అందమైన శ్రీ రాధా
కృష్ణుని పటముగల ఒక క్యాబినెటు ఇవ్వబడును.
సిక్కిల్ వెండిజేయి గడియార
ము. 15 నయిబు, లెన్జు పేష్
(Lense Shape) కల్ల రేడియం
డయల్ (Black Radium dial)
సెకండు చూపుములుతో
(With Second Hand)
చూపుకు మిగుల అందమైనది.
మిక్కిలి మేలైన పనికింపులు
పెట్టబడినది. మేలైన లీవర్ మూవ్
మెంట్ గలది.
Ratna Lever (Best Lever Movement)
వెల సాకింగ పోస్టేజీ సహా రూ. 18-8-0.
దీనికి రెండుసంవత్సరములు గారంటి యివ్వబడును. గా
రంటిపాఠము గడియారముతో పంపబడును. రేడియం లేక
సాదా డయల్ గలది. రూ 15-8-0 (8809)
మేలైన వెండిగడియారము రేడియండయల్ గలది. 28/8
" " " సాదా డయల్ గలది. 21/8
కావలసినవారు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
Ratna Watch Company
93, China Bazaar Road, Madras.

సగము వెలలు

అపరూపగ్రంథములు
(1) వ్యవహారచంద్రిక రు 1-8-0
కర్త:— డి. సుబ్బారావువంతులుగారు. 8 అధ్యాయములు.
72 ప్రకరణములు. ఇందు సమస్త వ్యవహారములున్నవి.
(2) గృహవైద్యము రు 0-8-0
కర్త:— డి. లక్ష్మీనరసింహులు. ఇందువంటి బొమ్మప
మొల 30 కై నడకలముగ గుణ మిచ్చు మాలికావైద్యము.
(3) బొబ్బిలియుద్ధము
మాదు పుస్తకములు రు 2-8-0
కొన్ని పుస్తకముల నిలవచో గొంచెము నలిగియున్నవి.
ముందు వ్రాసిన 50 మందికి మాత్రగ్రంథములు రు 1-0-0
మాత్రము. పోస్టుఖర్చుతో రు. 1-8-0 ల కియ్యబడును.
ఆంధ్రకత్తికి చందాదారులకు మాత్రమే
యీ తగ్గింపు వెలలు.
వలయువారు:— మేనేజరు:
కనులకుటీరము, తిరువలిక్కేటి - మదరాసు.

జాతికరత్నము

జన్మరక్షకము, పుట్టినలేదీ కేళ మున్నగునవి లేకయే
సంతకర్త ఫలితములను క్యాబినెటు రీడింగుతో సహా యొక్క
సంతకర్తములైనను బోధితియ్యుని సహాయము అక్కరలేకయే
తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు. ధనము, సంతానము మున్నగు
వ్యావహారికములతో మీరీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొన
గలరు. ఇది యింటిబోధితియ్యును. దీనివెల రు 2 మాత్రమే.
క్రేట్ యిండియన్ బోధితిపాలయము,
(3291) ఖళింకోట, విశాఖపట్నంపల్లె.

మలయచంద్రము

గనేరియా అను కర్రకాగితము దీక్షానము
తద్యములేదు. కినిరంతో కనగి
ఎల్లప్పుడూ ప్రకృత్యు అను నా
విధమున కేగకొనమును యాదా భ
టమును చూపును. శ్రీకృష్ణుని
కాండలకు కూడ ఇది గాతాభిము
(1251) కట్టి 1-కి కేల 3-0-0
1 చందిసి (చూడవలసినవారు కేవలము) కొన్ను గింజి
శ్రీ పాద వారి పంచాంగము
యందుభి సంవత్సర వందాంగము అచ్చుతో నున్నది.
మా ముచాంగముయొక్క ఖుళిన అందము తెలిగినది.
పతి 1-కి 0-4-0; నాణుగుపులకుల కట్టుక వీసి. ఈయ
ఒకటి కావలయువారు 0-4-0 కాట్టుచీట్లు పంపవలెను.
12 ప్రతులు ఒకప్రతి ఉచితము. త్వరపడవచ్చు బోధితి.
గంధర్వపార్వతి, రాయలసీమ (గోదావరి)

నమకము (1842)

బంగారు, వెండి, రత్నము
ల నగలును, యితరవస్తువులును,
వాపసుఇచ్చినపుచ్చుకొని వైకముయివ్వబడును
ఉమిడి - రామయ్యశెట్టి
గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,
25, చైనాబజార్ రోడ్, మదరాస్
నగలు వాణ్యులుగాను పూచీతోడను జరియైన ధరలకు
తయారుచేసి వికయించుటకు వంచబడును. తయారున
లేనివాటిని అతి క్షిప్రముగ అర్జరు మీరకు తయారుచేసి
యివ్వబడును. ఒకసారి ఆర్జరు యిచ్చి నగలు తయారు
చేసికొన్న వారివలన మానవ్యము తెలిసికొనవచ్చును.

అశ్వగంధాదిలేహ్యము

అశ్వగంధాదిలేహ్యము చిరకాలమునుండి శరీరములో బీజించిన చిట్టభిరంగిరంగము (సవ్యాయి)ను బోగొట్టును.

అశ్వగంధాదిలేహ్యము:- బలము గలిగియును. జ్వరదీప్తి నిచ్చును. కృశించిన వారలకు మంచిది.

అశ్వగంధాదిలేహ్యము:- వాతపురోష్ణము, ఆమ వాతసోష్ణమును బోగొట్టును.

అశ్వగంధాదిలేహ్యము:- నర్మమలవ పలుకృతమును యిచ్చును. ధాతువృద్ధిచేయును.

10 తులముల నెల రూ 1.

40 " నెల రూ 3.

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీకృతి

బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.

మేనేజింగు డైరెక్టరు,

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

19, హారిస్ రోడ్డు,

మాంటురోడ్ - మదరాసు.

(శుక్ర)

ముఖ్య గవనింపు.

1920 వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల నుండి

తేదీ నుండి అన్ని ధరలు మార్పుబడినవి.

**The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.,**
Elephinstone Road,
BOMBAY.

ఇప్పటికాలము ననుసరించి మార్పులను

కలుపుగాను, తక్కువ గుణము నిచ్చునట్లును అయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూ దేశమునందు జరిగిన అయుర్వేద వస్తువదగ్గరము అన్నిటిలో బంగారు వలెకలుపులు బహుమతిగా నిచ్చియున్నాము.

పై కనిప నిలాభమునకు పొసినచో ధరలవట్టి కంటబడును.

జాంబూ వర్షస్యాజీకల్

వర్షస్యా

అయుర్వేద ఔషధముల తయారు

(2358)

జాంబూ నెం 12.

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ప్రెడింగు కంపెనీ, పోల్ ఏజెంట్లు, కాకినాడ.

ముఖ్య గవనింపు.

యోగ్యతావర్తములు

2942

(4) లెహరెన్ సిటీనందును, దుర్గామెడికల్ హాస్పిటల్ నులెహర్ ఉత్తర ఉపయోగించుచుంటిని. మంచి ఆకలిని కలిగించెను. నకాలమునకు ప్రవర్తయ్యెను.

సేపాల్

14-5-22

రాణానరేంద్ర

సర్ జంగ్ అఫ్ సేపాల్

వనోపధనరస్పరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తమయొక్క భక్తిధరణ బోగొట్టు & యందు శేరస్థి గాంచినది. ధర 1-10-0

ఇండియా సిల్కానందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖచ్చు పులితముగా పంపబడును. (2978)

విలాసము పి. డి. సావంత్.

నెం 144 ఫననవాడీ, బొంబాయి.

గాంధీ మహాత్మని

సంపాదక జీవిత చరిత్రము

(3108)

‘లోకమాన్య తిలకు జీవితము ఉపన్యాసములు’ ‘వంజాబు దురంతములు’ లోనగు ఉద్దోషముల రచించిన శ్రీయుత మానికొండ సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడినది. మహాత్ముని ప్రధాన శిష్యులలో నొకరగు శ్రీయుత దిగుమర్తి హనుమంతరావు గారి ఉపోద్ఘాతమును మహాత్ముని ఛాయాపటములు రెండును గలవు. ఇటీవల చొక్కాయి, టోపీ లేకుండ తీసిన కటమునుకలదు. 300 పేజీలు-నెల రూ-5-0.

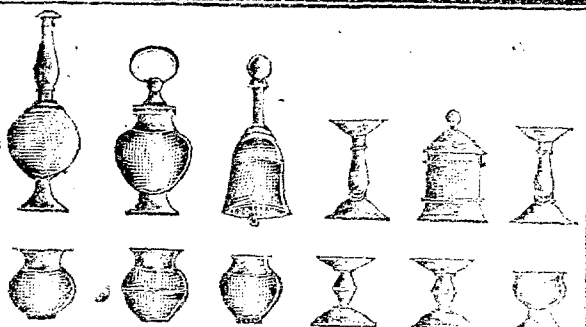
మహాత్ముని ఆరోగ్యమార్గ బోధిని.

పెద్దలచ్చు సంపూర్ణముగు ఆంగ్రికరణము - ఆంధ్ర పండితులగు భమిడిపాటి సూర్య నారాయణగారిచే వ్రాయబడినది. మహాత్ముని కటముగలదు. నెల రూ-5-0.

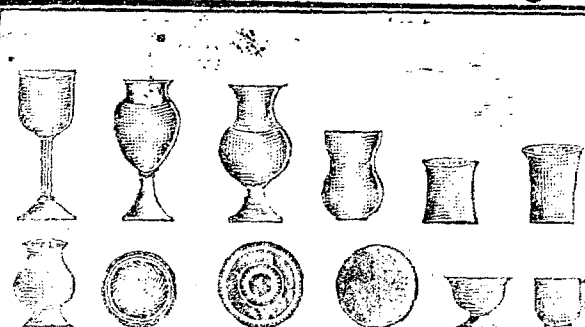
వలయువా రిట్లు వ్రాయవలెను. — **ఆంధ్ర పరిషత్తు, బెజవాడ.**

వెలనులభము !

మంచివెండితో
ఒకే శేకుతో
టంకము లేకనే
నిండా అంద
ముగాతయారు
చేసిన ఆట సా
మానులు 24
గు ఒక సెట్టు
నవరాత్రిలో

THE INDIAN JEWELLERY MART

NAGARATHPET BANGALORE CITY

నెల సెట్టు 1-కి రూ. 15-0-0 బంగారు గిట్టు వేసిన సెట్టు 1-కి రూ. 20-0-0 పోస్టుఖచ్చు ప్రత్యేకము. ఆర్డరుతో 5 రూపాయలు అడ్వాన్స్ గా పంపవలయును.

(2375)

ఇండియన్ జ్యూవెలరీ మార్ట్, పోస్టుబాక్సు నెం 40, నగరత్ వేట, బెంగుళూరు నెట్టి.

పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావదమగు

లోకామయహార

కస్తూరి మాత్రలవలె

గోస్వమివర్యునిచేతను నిర్మిత భవ
వేదాచార్యుని ధారావహుగా వెల్లడయ్యెను
పడితొ ఆ ఔషధకరమైన ఔషధపు వేరవేర
గాభవ అపుడు ప్రస్తుత శిష్యులు వెంకటాచల
వృద్ధులవరకు ప్రతిబిక్కుదును గుణములతో
సేవించవచ్చును. ఈ మార్కెట్ కి నుండి రీ
రట్ తాంబూలముతో గాని లేకపప్పుతో
తోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చున
ఎడల మందము అతర్హణ మలబద్ధము చితి
బద్ధము బద్ధము మలేరియాబద్ధము శీతము
వారము, దగ్గు, వడికము సరిముల నొప్పి వం

హిందీ ఇంపు ఎంబా ప్లేట్ కలరా నున్న గు ఇంకా అనేక
వ్యాధులను దగ్గరకు రానియ్యదు. బబ్బురిగిన వక ఉపయో
గించిన తరువాత గుణ మిచ్చును. పి. సేపాల్ మార్కెట్ కి
గిన గుమస్తాను వ్యాపారములు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు
భూమిస్థులు కూడ ఈ మాత్రలను సేవించి గుణమును పొ
దు చూడారు. 250 మార్కెట్ కల సేపాల్ 1-కి రూ. 0-4-0
ఒక సేపాల్ మందులు 6 సేపాల్ వరకు పోస్టు 0-4-0 పి. సేపాల్
6 సేపాల్ ను తెప్పించిన పోస్టుచిత్రో

12 సేపాల్ " " 2-12-0
25 సేపాల్ " " 6-12-0

మద్రాసునందు అన్ని దుకాణములందు దొరకును

శ్రీ శీతారామవైద్యశాల

(301-594)

మై సూ

తండ్రి నిలాసము - మంబల్ మై సూ.

ఆరోగ్యములకు

ఒక మార్గము

310

తక్షణమే మీరు

ఒకరూపాయి మాత్రము ఖర్చుచేసి

ఆతంకని గ్రహమాత్రలను

సేవించిన
చాలామ

జాబితలు వ్రాయువానికి ఉచితము.
త్వరపడుడు!

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆతంకని గ్రహమాత్రాలయము, బ్రాడ్వే, 26 మదరాసు.

తా మర తైలము

వచ్చు 1-కి 0-5-0. పోస్టుఖచ్చులు చేయు.

అనేకయేండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సారులు
రాచినతోడనే పోయినదని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు
దీనిని రాచిన మంటయుండిను. చర్మము నలు వెక్కుదు.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక మద్రాసు

నిండా అవురూపము !!

బొమ్మల వద్ద
నుంచుకున్నా,
దడక యింటిలో
అలంకారముగా
నుంచుకున్నా,
అడవిడ్డలకుయినా
ముగా యిచ్చుట
కన్నా ప్రభయో
గకరము.